

**UCHWAŁA NR XLIV/248/21
RADY GMINY ŚWIESZYNO**

z dnia 30 września 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Świeszyno na lata 2021 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 roku poz. 1372) oraz art. 16b ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 roku poz. 794 z późn. zm.) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świeszyno na lata 2021 - 2030 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

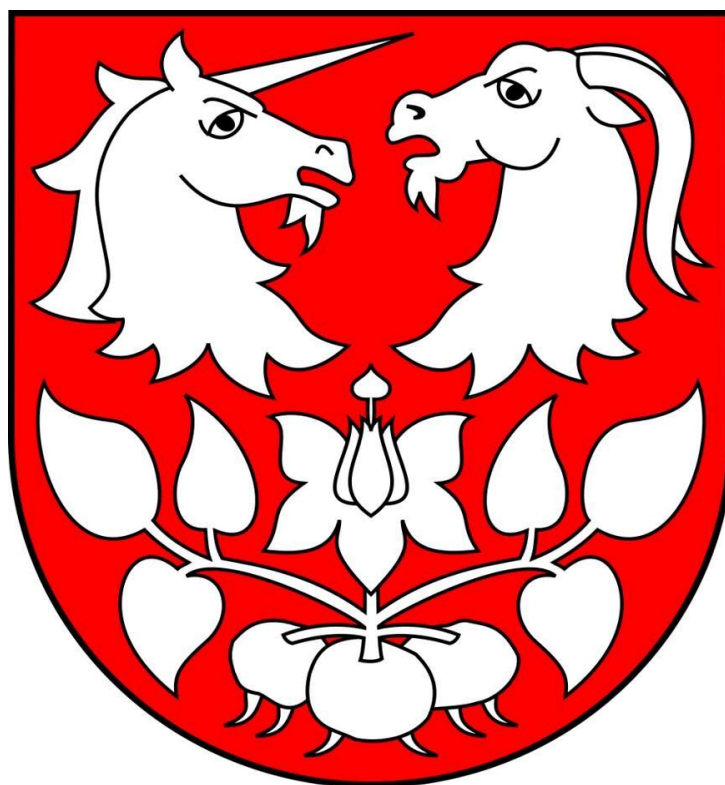
§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Bogdan Koryga

Załącznik do uchwały Nr XLIV/248/21
Rady Gminy Świeszyno
z dnia 30 września 2021 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Świeszyno, 2021 rok

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Spis treści:

I. Wstęp	3
II. Charakterystyka Gminy Świeszyno	4
Potencjał społeczny, kulturowy i przyrodniczy	5
Demografia i procesy ludnościowe	8
Bezrobocie i rynek pracy	12
Pomoc społeczna	15
Uwarunkowania gospodarcze	30
Zjawisko wykluczenia społecznego	33
III. Analiza SWOT	35
IV. Cele	37
V. Spójność z dokumentami strategicznymi	38
VI. Misja i wizja	39
VII. Wdrożenie celów Strategii	40
VIII. Monitoring i ewaluacja	48
IX. Spis map, schematów, tabel, wykresów i zdjęć	49

I. Wstęp

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z kluczowych zadań, jakie stoją przed administracją publiczną wszystkich szczebli. Aby minimalizować negatywne zjawiska społeczne zdiagnozowane na obszarze gmin winny być także w ten proces zaangażowane organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego, w tym m.in. organizacje pozarządowe, czy podmioty gospodarcze. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w dłuższej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej. Natomiast określenie misji oraz wyznaczenie celów strategicznych i działań, powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania lub ograniczenia wielu problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świeszyno na lata 2021 - 2030 wyznacza główne działania dla samorządu i mieszkańców w celu poprawy funkcjonowania Gminy pod względem społecznym, który rzutuje na sferę ekonomiczną, demograficzną i gospodarczą. Ponadto wyznaczenie odpowiednich kierunków działań będzie pozwalało na zminimalizowanie negatywnych skutków zmian zachodzących w społeczeństwie i realizację odpowiedniej polityki. Sztandarowe działania ukierunkowane są zatem na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmacnianie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Dokument stanowi, zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Niniejszy dokument umożliwi spełnienie powyższych warunków. W myśl Strategii zinstytucjonalizowana pomoc społeczna oferuje pomoc finansową i materialną, jako instrument początkujący proces, umożliwiający osobom i rodzinom przezwyciężanie ich trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać we własnym zakresie. Działania te opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji. Dobrem nadrzędnym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej, jako całości. W praktyce stanowi ona skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji. Strategia jest dokumentem podlegającym stałemu monitoringowi działań. Jest zgodna z założeniami odnoszących się do polityki społecznej dokumentów strategicznych, przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim, samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Strategia stanowi materiał

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

II. Charakterystyka Gminy Świeszyno

Gmina Świeszyno położona jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie koszalińskim. Stanowi 7,9% powierzchni powiatu. Sąsiaduje z Gminą Biesiekierz, Manowo, Bobolice oraz miastem Koszalin. Od zachodu sąsiaduje z gminą Tychowo i Białogard. Zajmuje powierzchnię 132,6 km². Gmina Świeszyno liczy 30 miejscowości, które łącznie składają się na 10 sołectw, są to: Dunowo, Giezkowo, Konikowo, Kurozwęcz, Mierzym, Niedalino, Niekłonicze, Strzekęcino, Świeszyno oraz Zegrze Pomorskie. Dnia 30 stycznia 2020 roku Rada Gminy podjęła uchwałę XXIII/120/20 w sprawie zniesienia nazwy miejscowości Wiązogóra, co oznacza że do 1 stycznia 2021 r. nie będzie tej miejscowości i pozostanie 29.

Mapa 1 Położenie Gminy Świeszyno

Źródło: <https://www.google.com/maps/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Przez Gminę przebiegają drogi wojewódzkie: nr 167 z Koszalina przez Świeszyno i Niedalino oraz nr 168 z Niedalina do Wyszewa. Przez Gminę przebiega także linia kolejowa Gdańsk – Szczecin. W chwili obecnej na terenie gminy funkcjonuje jedna stacja kolejowa w miejscowości Dunowo. Na terenie Gminy funkcjonuje lądowisko Koszalin-Zegrze Pomorskie. Gmina Świeszyno posiada charakter typowo rolniczy, wyspecjalizowany w uprawie zbóż i produkcji ziemniaków. Funkcjonujące w Gminie podmioty gospodarcze zajmują się przetwórstwem rolno-spożywczym, rolnictwem, handlem i usługami. Bardzo ważną rolę odgrywa Pomorsko Mazurska Hodowla Ziemniaka Sp. z o.o. w Strzekęcinie, która odgrywa strategiczną rolę dla gospodarki narodowej. Spółka jest firmą hodowlano-nasienną kontynuującą ponad 60 letnie tradycje polskiej hodowli i nasiennictwa ziemniaka. Pod nazwą Pomorsko Mazurska Hodowla Ziemniaka Spółka prowadzi działalność od marca 2010 roku, tj. od czasu połączenia Pomorsko Mazowieckiej Hodowli Ziemniaka i Hodowli Roślin w Szyltaku. Obecnie prowadzi działalność w czterech oddziałach: Strzekęcinie (woj. zachodniopomorskie), Jezierzycach i Celbowie (woj. pomorskie) oraz Szyltaku (woj. warmińsko-mazurskie). Przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie hodowli i nasiennictwa ziemniaka oraz produkcja rolna i inna działalność produkcyjna, w tym także kooperacja z podmiotami krajowymi i zagranicznymi¹. Od 1990 r. na terenie Gminy swoją działalność prowadzi również fabryka Wako², która specjalizuje się w produkcji i montażu domów drewnianych z bali (prostokątnych i okrągłych), Firma realizuje zamówienia na rynku krajowym i zagranicznym, przy czym zatrudnia wielu okolicznych mieszkańców. Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD największy udział procentowy w liczbie podmiotów zarejestrowanych w Gminie miały firmy prowadzące działalność w ramach sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe. Gmina Świeszyno współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego w regionie m.in. w ramach Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Środkowopomorskiej Grupy Działania.

Potencjał społeczny, kulturowy i przyrodniczy

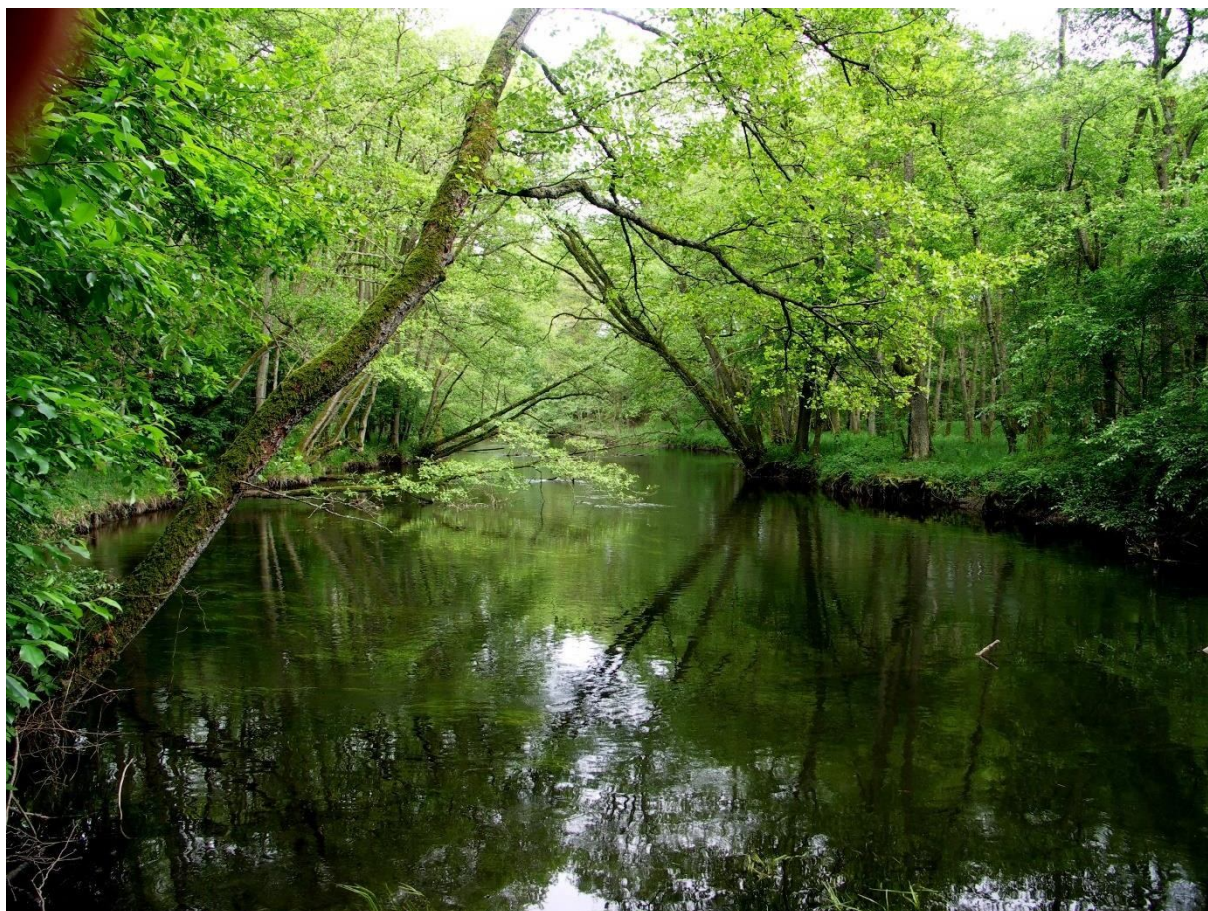
Gmina Świeszyno charakteryzuje się bogactwem terenów leśnych oraz obszarów cennych przyrodniczo. Teren Gminy w 53% stanowią użytki rolne, a grunty leśne niemal 36%. Znaczna część Gminy jest położona na obszarze Równiny Białogardzkiej, natomiast jej południowe tereny znajdują się na Pojezierzu Drawskim. Przez gminę przepływa rzeka Radew, którą biegnie szlak kajakowy i która stanowi jednocześnie szlak wędrowny ryb łososiowatych.

¹ Źródło: <https://pmhz.pl/>

² Źródło: <https://wakodomy.pl/producent-domow-z-drewna/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Zdjęcie 1 Sptyw kajakowy rzeką Radew

Źródło: <https://www.google.com/>

W skład zasobów wodnych Gminy wchodzi ponadto jeziora: Hajka, Czarne i Niedalino. Gmina charakteryzuje się zróżnicowanym krajobrazem, chociaż przeważają tereny płaskie z niewielkimi wzniesieniami³. Teren Gminy zajmują duże kompleksy leśne, bogate w zwierzynę łowną i runo leśne. Na terenie Gminy znajdują się obszary cenne przyrodniczo. Należą do nich m.in.: obszar chronionego krajobrazu Dolina Radwi oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli”, na terenie którego występują liczne źródłiska, unikalne torfowiska oraz lasy, w których można znaleźć zagrożone gatunki roślin (np. storczyk Fuchsa) i zwierząt, zwłaszcza ptaków wodno-błotnych oraz drapieżnych. Część terenu Gminy leży na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Wiązogóra” z torfowiskami i jeziorami dystroficznymi oraz bogatym zespołem awifauny i płazów. Przez teren gminy przebiegają ciekawe szlaki turystyczne, w tym konny i kajakowy oraz trasy piesze i rowerowe⁴.

³ Źródło: <http://eregion.wzp.pl/gminy/swieszyno>

⁴ Tamże.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Gminę Świeszyno charakteryzuje również bogactwo architektoniczne i zabytkowe. Najstarsze z nich to: XIV-wieczny kościół gotycki pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Konikowie oraz pochodzący z przełomu XV i XVI w. gotycki kościół pw. Matki Bożej Królowej Korony Polskiej w Jarzycach. Cennymi zabytkami są ponadto budowle w Strzekęcinie wzniesione przez ród von Kamecke: eklektyczny „Bursztynowy Pałac”, wybudowany w latach 1899-1901, pochodzące z lat 20. i 30. XX w. zabudowania gospodarcze oraz neoklasycystyczny „Biały Pałac” z 1935 r. Inne ciekawe zabytki znajdujące się na terenie gminy to: XIX-wieczny neogotycki kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Świeszynie, park dworski oraz dworek z początku XIX w. w Giezkwie, młyn zbożowy oraz malowniczo położona elektrownia wodna Hajka, zbudowana na przełomie 1911 i 1912 r. w Niedalinie, kompleks pałacowo-folwarczny z przylegającym do niego parkiem dworskim z drugiej połowy XVIII w. i przełomu XIX i XX w. w Zegrzu Pomorskim oraz pałac neoklasycystyczny z XIX w. w Dunowie⁴.

Zdjęcie 2 Kościół gotycki pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Konikowie

Źródło: <https://www.google.com/>

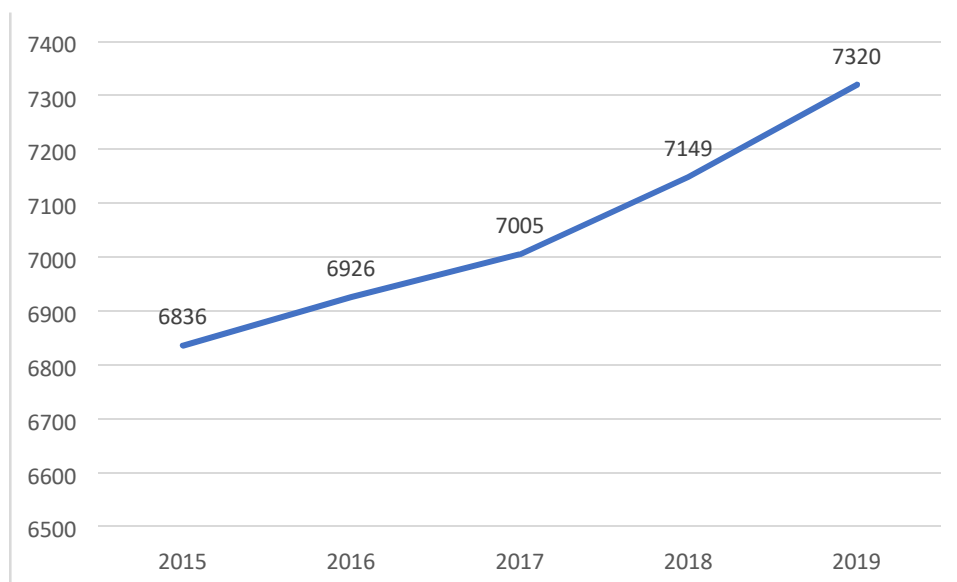
⁴ Tamże.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Demografia i procesy ludnościowe

W 2019 r. Gminę Świeszyno zamieszkiwało 7 320 osoby (7203 zameldowanych na pobyt stały i 117 na czasowy). Wśród osób zameldowanych na pobyt stały Gminę zamieszkiwało, 3 577 mężczyzn oraz 3 626 kobiet. Na przestrzeni ostatnich 5 lat odnotowano wzrost ogólnej liczby ludności o 484 osoby. Zwiększająca się liczba mieszkańców wpłynęła na zwiększenie się wskaźnika gęstości zaludnienia na 1 km². W 2015 r. wynosił on 51 osób/km², a w 2019 r. już 56 osób/km². Zjawisko zmiany liczby ludności w Gminie charakteryzuje się wzrostem każdego roku, co jest zjawiskiem niestandardowym w porównaniu z innymi gminami, gdzie zazwyczaj odnotowuje się spadek ogólnej liczby mieszkańców.

Wykres 1 Liczba ludności w latach 2015 – 2019

Źródło: opracowanie własne, dane z UG

Wraz z ogólnym wzrostem liczby mieszkańców w Gminie odnotowano wzrost liczby osób w poszczególnych grupach funkcjonalnych. Wzrósł odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (o 0,49%) oraz poprodukcyjnym (o 2,49%), natomiast obniżenie tego wskaźnika odnotowano w grupie osób w wieku produkcyjnym (o 2,98%). Każdego roku przybywa osób starszych również w Gminie Świeszyno. W 2019 r. odnotowano ich 1 090 osób w wieku poprodukcyjnym, w tym 368 mężczyzn i 722 kobiet. Zjawisko zachodzących zmian demograficznych zostało zasygnalizowane także w *Strategii Rozwoju Gminy Świeszyno na lata 2021-2030*. Za symptom tego procesu przyjęto wskaźnik obciążenia demograficznego liczonego jako stosunek ludzi w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Na przestrzeni analizowanych ostatnich 5 lat wzrósł on o 10,2 punktów procentowych. Proces starzenia się społeczeństwa stanowi tendencję ogólnopolską, która wymusza na samorządach podjęcie odpowiedniej polityki senioralnej w kontekście planowanych działań w ramach polityki społecznej. W następnych latach większym problemem społecznym

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

będzie potrzeba wsparcia tej grupy społecznej, której dotyczyć może negatywne zjawisko wykluczenia społecznego wynikającego ze starzenia się społeczeństwa. Samotność, wyobcowanie, brak aktywności społecznej, przewlekłe choroby to niektóre problemy, z jakimi borykają się osoby starsze. Rolą samorządów będzie zatem podjęcie takiej polityki, aby odpowiadała na potrzeby osób starszych. Duża odpowiedzialność i rola w tym zadaniu również spoczywać będzie na Ośrodkach Pomocy Społecznej.

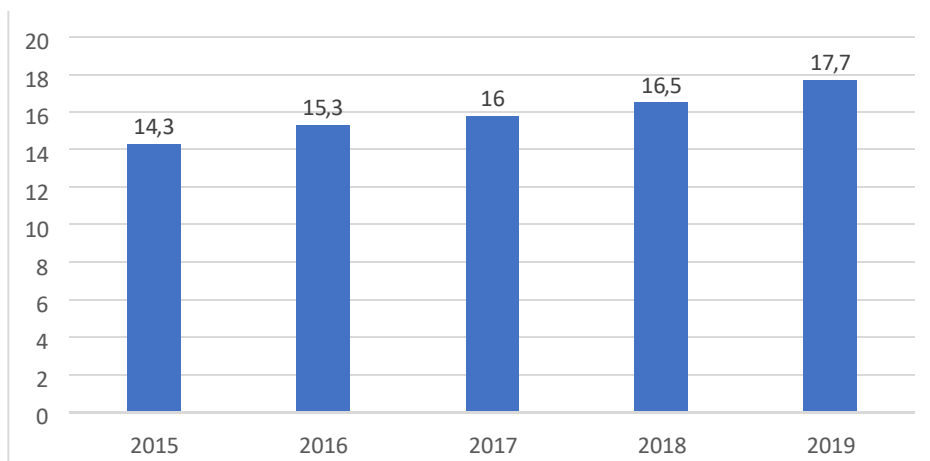
Tabela 1 Struktura demograficzna Gminy Świeszyno w latach 2015-2019

Lata	Liczba mieszkańców ogółem (zameld. na pobyt stały)	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2015	6 836	20,82	1 423	66,54	4 549	12,64	864
2016	69 26	20,47	1 418	66,10	4 578	13,43	930
2017	7 005	20,39	1 428	65,48	4 587	14,13	990
2018	7 149	20,74	1 483	64,92	4 641	14,34	1 025
2019	7 203	21,31	1 535	63,56	4 578	15,13	1 090

Źródło: opracowanie własne, dane z UG

Współczynnik obciążenia demograficznego liczbą osób starszych w Gminie Świeszyno w analizowanym okresie wzrósł z 14,3 do 17,7 punktów procentowych, co oznacza, że wraz ze wzrostem liczby mieszkańców Gminy wzrasta jednocześnie liczba osób starszych. Wysoka liczebność seniorów będzie wymagała zapewnienia odpowiedniej opieki senioralnej osobom znajdujących się w szczególnie trudnych sytuacjach życiowych. Nowe wyzwania demograficzne zmuszają samorzady lokalne do zaplanowania odpowiedniego diagnozowania sytuacji seniorów oraz udzielania im wsparcia i zapewniania podstawowej opieki medycznej i społecznej.

Wykres 2 Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2015 – 2019

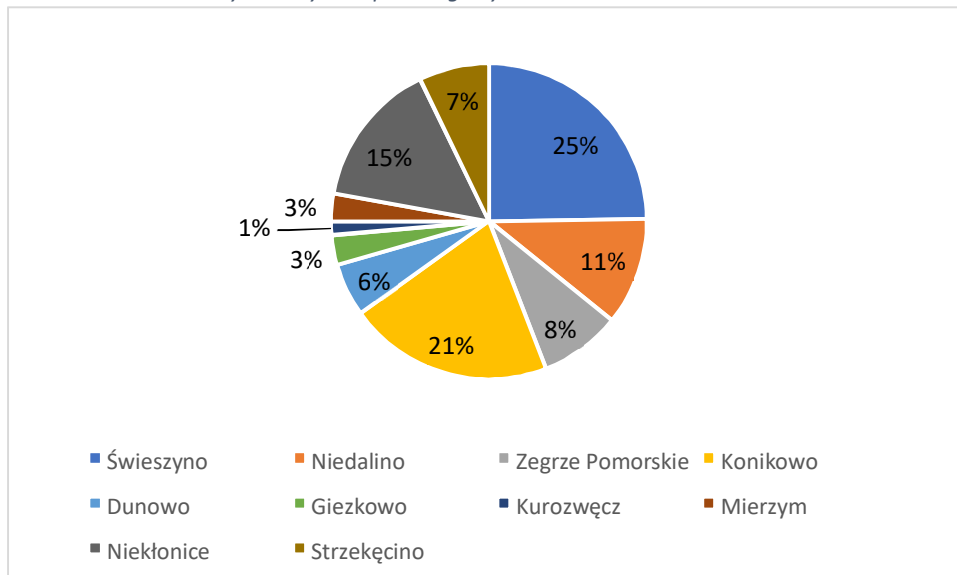
Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Najbardziej licznymi sołectwami w Gminie są miejscowości Świeszyno, Konikowo oraz Niekłonicie.

W Świeszynie zamieszkuje 25% mieszkańców Gminy (w 2019 r. 1 814 osób), w Konikowie 21% ludności Gminy (1 536 osoby), a w Niekłonicach 15% mieszkańców Gminy (1 098 osób).

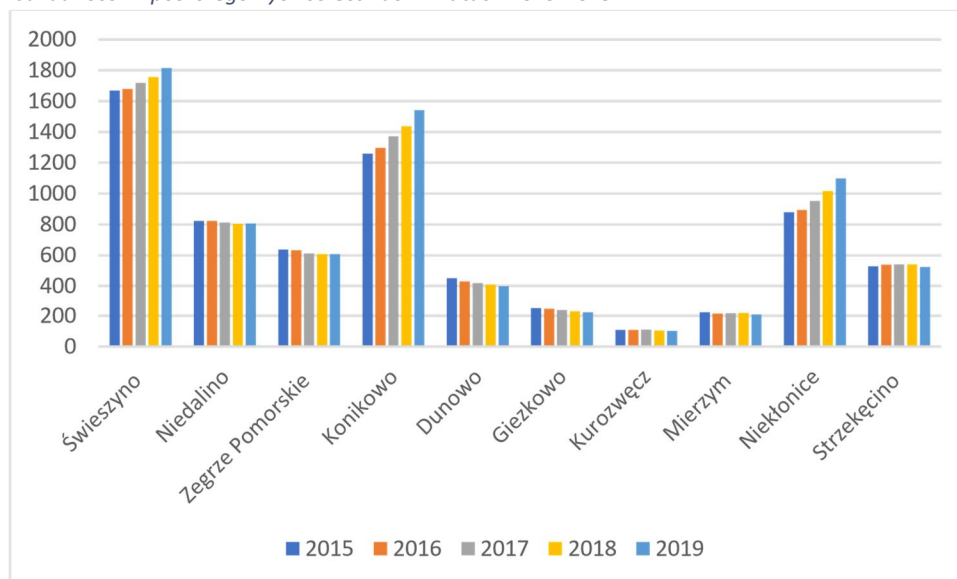
Wykres 3 Liczba mieszkańców Gminy Świeszyno w poszczególnych sołectwach w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne, dane z UG

W największych i najbardziej licznych sołectwach odnotowuje się w ostatnich 5 latach również największy wzrost liczby mieszkańców. Najwięcej mieszkańców w badanym okresie przybyło w Konikowie – 276 osób, następnie w Niekłonicach – 219 osób oraz w Świeszynie – 146 osób.

Wykres 4 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach w latach 2015-2019

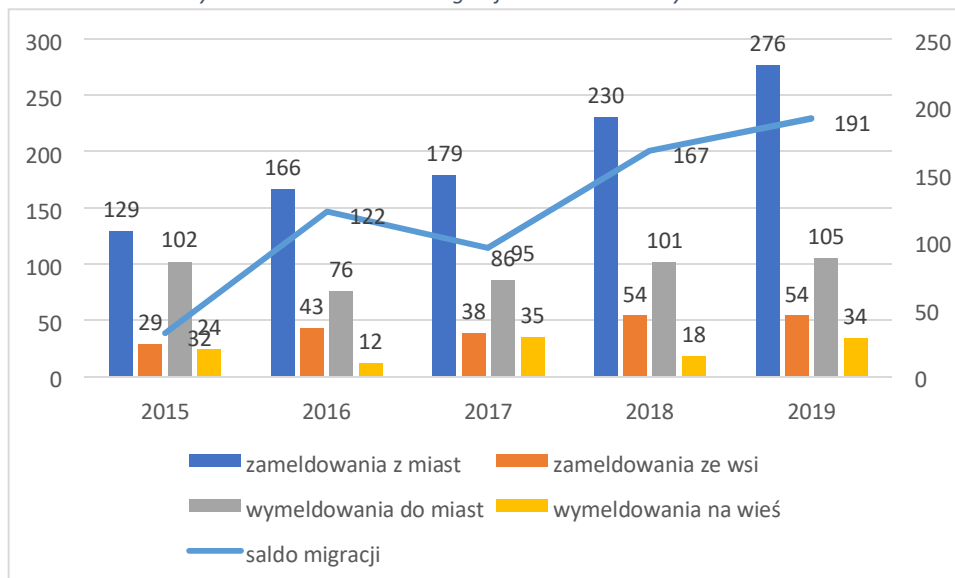
Źródło: opracowanie własne, dane z UG

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Saldo migracji w Gminie Świeszyno w ostatnich latach wykazuje tendencję dodatnią na zmiennym poziomie każdego roku. Od 2017 r. saldo migracji wzrasta systematycznie, przyjmując w 2019 r. wskaźnik na poziomie 191. Sytuacja ta wskazuje na korzystne warunki, jakie oferuje Gmina dla mieszkańców, zarówno mieszkaniowe, jak i gospodarcze. Zapewnienie odpowiednich warunków bytowych (społecznych i gospodarczych) stanowi podstawę dobrej jakości życia i stymuluje do pozytywnych zmian zachodzących w Gminie, które niewątpliwie zachodzą, co potwierdza liczba zameldowań i napływ nowej ludności. Współczynnik zameldowań z miast każdego roku wzrasta. W 2015 r. wynosił on 129, a w 2019 r. 276. Poziom zameldowań ze wsi od 2017 r. również wykazuje niewielki wzrost (54 zameldowań). Z kolei liczba wymeldowań do miast do roku 2017 wykazywała tendencję spadkową, a od 2017 r. odnotowuje się nieznaczny wzrost liczby tych wymeldowań. Wymeldowania na wieś każdego roku w analizowanym okresie przyjmowały różną wartość, najmniej odnotowano ich w 2016 r. (12 wymeldowań na wieś), a najwięcej w 2017 r. – 35.

Zachodzące zmiany demograficzne są wynikiem naturalnego ruchu społecznego, który w przypadku Gminy Świeszyno wpływa znacząco na zmianę ogólnej liczby ludności. Warto podkreślić, że znaczący wzrost liczby zameldowań z miast (głównie Koszalina) potwierdza zjawisko migracji ludności w poszukiwaniu dogodnego miejsca do życia i samorozwoju. Zachodzące zmiany demograficzne potwierdzają, że Gmina Świeszyno jest takim miejscem.

Wykres 5 Liczba zameldowań i wymeldowani oraz saldo migracji w Gminie Świeszyno

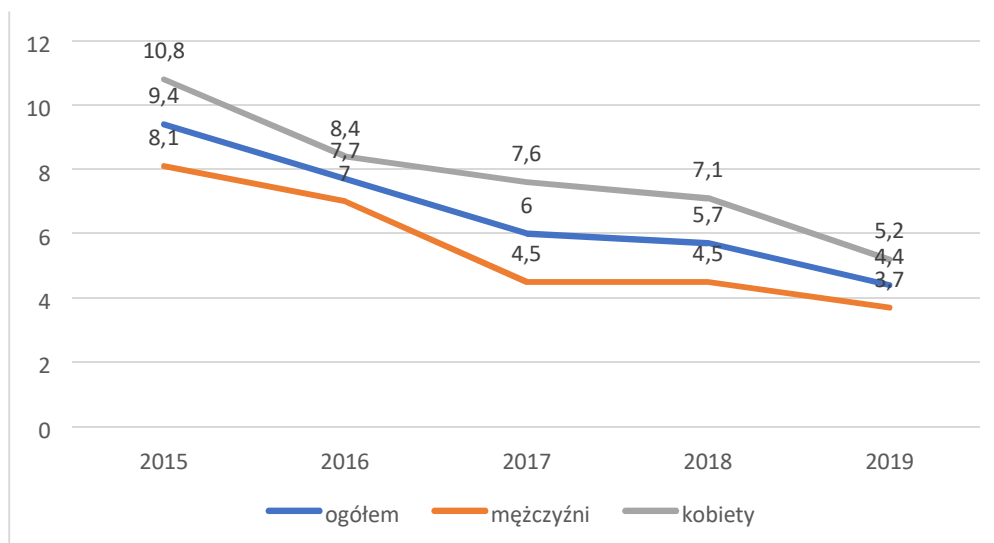
Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Bezrobocie i rynek pracy

Liczba osób bezrobotnych wykazuje tendencję spadkową, co pozytywnie świadczy o tym, iż mamy do czynienia z niskim stanem bezrobocia, który warunkowany jest poprawą sytuacji gospodarczej kraju i samej Gminy. W analizowanym okresie odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 5%, przyjmując w 2019 r. wskaźnik na poziomie 4,4%. Poziom bezrobocia wśród kobiet wyniósł 5,2%, a wśród mężczyzn 3,7%.

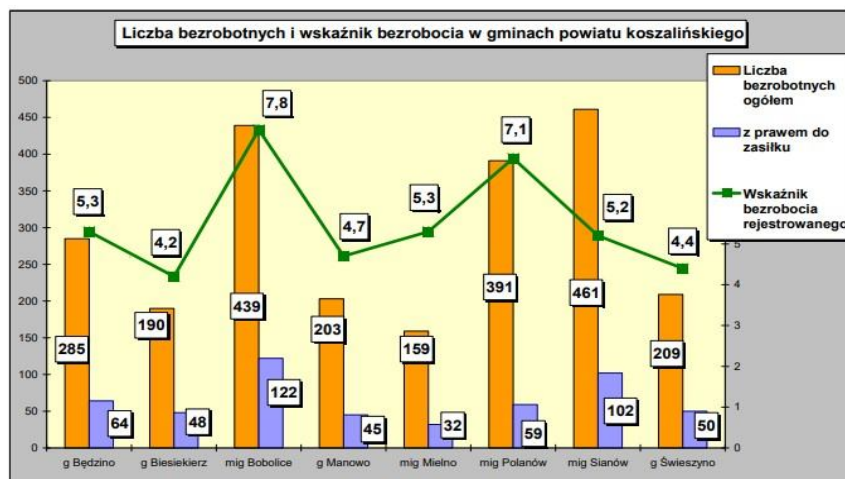
Wykres 6 Poziom bezrobocia w latach 2015 – 2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

W 2019 r. Gmina Świeszyno charakteryzowała się jednym z najniższych poziomów bezrobocia wśród gmin z powiatu koszalińskiego. Niższy wskaźnik bezrobocia odnotowano jedynie w Gminie Biesiekierz (4,2%). Wśród 209 osób zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Koszalin odnotowano 50 osób z prawem do zasiłku.

Wykres 7 Liczba bezrobotnych i wskaźnik bezrobocia w gminach powiatu koszalińskiego w 2019 r.

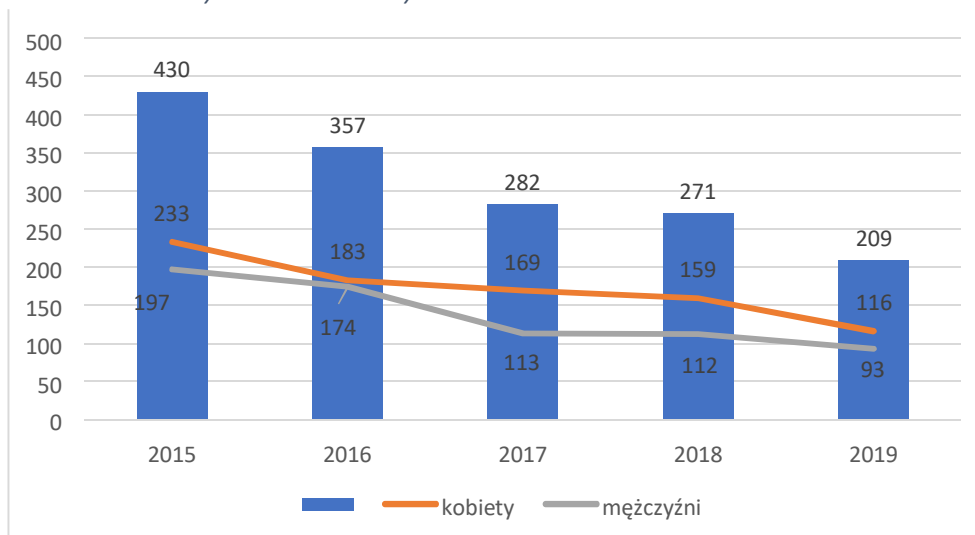

Źródło: Sprawozdanie z działalności powiatowego urzędu pracy w Koszalinie za rok 2019, s. 10.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

W przeciągu ostatnich 5 lat systematycznie spadała liczba osób pozostających bez zatrudnienia w Gminie Świeszyno. W 2015 r. bez pracy pozostawało 430 osób (233 kobiet i 197 mężczyzn). W 2019 r. liczba bezrobotnych spadła o 221 osób, przy czym wciąż większą część osób bezrobotnych stanowiły kobiety. W 2019 r. odnotowano 209 osób bezrobotnych, w tym 116 kobiet i 93 mężczyzn.

Wykres 8 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Świeszyno w latach 2015 – 2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Realizacja aktywnych programów rynku pracy oferowanych przez PUP Koszalin, z których korzystają osoby bezrobotne z powiatu koszalińskiego to przede wszystkim: prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne i staże. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. z powiatu koszalińskiego skorzystało 82 bezrobotnych z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a 96 osób skorzystało z refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy. Ze staży skorzystało 96 bezrobotnych, a z formy szkoleń 47. 23 osoby z powiatu skorzystały również z refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia dla osób do 30 roku życia. Łącznie w ramach realizacji aktywnych programów rynku pracy skorzystało 712 osób z powiatu koszalińskiego, co świadczy o odpowiednim wsparciu udzielanym na rzecz osób bezrobotnych na rynku pracy. W 2019 r. w powiecie koszalińskim nie odnotowano żadnych zakładów, w których doszło do zwolnień grupowych, jedynie w samym Koszalinie 4 zakłady zapowiedziały zwolnienie 13 osób łącznie⁵.

Tendencja ogólnopolska wykazuje, że w większość osób bezrobotnych w gminach stanowią kobiety. Wiąże się to przede wszystkim ze społeczną i rodzinną rolą kobiety, ponieważ kobiety częściej niż mężczyźni zajmują się nieodpłatnymi zajęciami opiekuńczymi w stosunku do pozostałych członków rodziny. Często obowiązki domowe nie pozwalają kobiecie na podjęcie pracy zawodowej lub wymuszają rezygnację z dotychczasowej pracy zarobkowej. W efekcie bezrobotne kobiety mogą borykać się z problemem braku bezpieczeństwa finansowego. Kobiety także należą do grupy narażonej na bezrobocie długotrwałe.

⁵ Informacja o sytuacji na rynku pracy w Koszalinie i Powiecie Koszalińskim, stan na 31 grudnia 2019 r., PUP Koszalin.

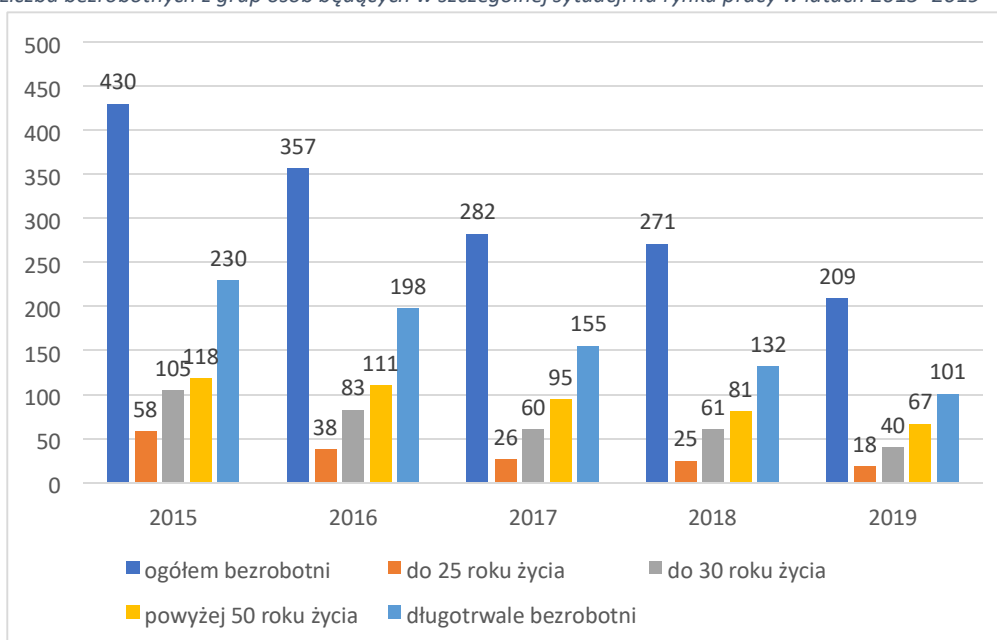
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

W przypadku Gminy Świeszyno również większy odsetek osób pozostających bez zatrudnienia stanowią kobiety, jednak z każdym rokiem różnica pomiędzy bezrobotnymi kobietami a mężczyznami zaciera się znacznie, co może świadczyć o większej aktywności zawodowej kobiet, a także o dogodniejszych warunkach łączenia życia zawodowego z rodzinnym.

Wśród 209 osób zarejestrowanych w PUP Koszalin z Gminy Świeszyno prawie połowa to osoby długotrwale bezrobotne, którzy zazwyczaj nie chcą w ogóle podjąć jakiegokolwiek zatrudnienia, albo też ich kwalifikacje są nieadekwatne do zapotrzebowania współczesnego rynku pracy. W 2019 r. było 101 takich osób, choć warto podkreślić, że liczba ich od 2015 r. spadła o 129 osób. Drugą najliczniejszą grupę osób bezrobotnych w Gminie stanowią osoby po 50 roku życia, choć również zauważa się tendencję spadkową wśród tej grupy osób. W 2015 r. było ich 118, a w 2019 r. – 67. Z kolei wśród osób młodych do 25 i 30 roku życia poziom bezrobocia jest nieduży i także ulegał on obniżeniu na przestrzeni ostatnich 5 lat. W 2019 r. odnotowano 40 osób bezrobotnych, którzy znajdowali się w grupie osób do 30 roku życia oraz 18 osób w wieku do 25 lat. Można zatem stwierdzić, że w ostatnim okresie osoby młode łatwiej znajdują zatrudnienie i szybciej zasilają grupę osób pracujących przy jednoczesnym zasilaniu budżetu Gminy (dochody z PIT). Niski poziom bezrobocia osób w tej grupie wiekowej może również wynikać z aktywnego korzystania z programów rynku pracy oferowanych przez PUP Koszalin. Zjawisko to może świadczyć o wzrastającej sprawności samego rynku pracy oraz lepszym przygotowaniem młodych ludzi do podjęcia zatrudnienia. Wydaje się, że gospodarka zasobami ludzkimi

Gminy w wystarczający sposób wykorzystuje potencjał tkwiący w młodych ludziach, co potwierdzają dane o coraz mniejszej liczbie osób bezrobotnych w tej grupie wiekowej.

Wykres 9 Liczba bezrobotnych z grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2015 -2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Pomimo dobrej i sprzyjającej sytuacji gospodarczej Gminy, polityka społeczna samorządu powinna w dalszym ciągu monitorować rynek pracy i osoby bezrobotne, aby dążyć do jak najniższego poziomu bezrobocia wśród osób młodych oraz tych po 50 roku życia. Istotne jest wdrożenie odpowiednich procedur postępowania i eliminowania skutków tych niekorzystnych zjawisk. W tym zakresie w dalszym ciągu należy ściśle współpracować z PUP w Koszalinie. Ważne jest otoczenie opieką ludzi starszych (bezrobotnych po 50 roku życia), gdyż to im zdecydowanie trudniej będzie znaleźć zatrudnienia z uwagi na możliwość wystąpienia dezaktualizacji posiadanego wykształcenia w kontekście rozwijającej się gospodarki technologicznej.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeszynie na podstawie zarządzenia nr 2/2017⁶ realizuje politykę społeczną państwa, zmierzającą do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych. Jednocześnie prowadzi różne działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawania sytuacji, będących zagrożeniem potrzeb bytowych odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna świadczona jest z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu i narkomanii oraz z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. W Gminie Świeszyno odnotowuje się systematyczny spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W ostatnich 5 latach odnotowano spadek liczby rodzin o 88 oraz liczby osób o 260. W 2019 r. odnotowano 171 rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka, w tym 414 osób potrzebujących takiego wsparcia.

Tabela 2 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie Świeszyno w latach 2015-2019

Wskaźnik	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin	259	239	225	199	171
Liczba osób	674	595	563	477	414

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

W 2019 r. wypłaconych zostało na podstawie wydanych decyzji 221 świadczeń. W grupie osób korzystających z pomocy społecznej w 2019 r. znalazło się ogółem 93 osób w wieku do 17 lat (w tym 49 kobiet i 44 mężczyzn). Pomoc w tej grupie osób dotyczyła głównie dożywiania. 118 mieszkańców Gminy korzystających z pomocy społecznej to osoby w wieku produkcyjnym (52 kobiety i 66 mężczyzn). Najmniej, bo zaledwie 10 osób, stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym, które w 2019 r. korzystały z pomocy

⁶ Zarządzenie Nr 2/2017 z dnia 1.08.2017 r. Dyrektora GOPS w Świeszynie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

społecznej. Znalazło się wśród tej grupy 7 kobiet i 3 mężczyzn. Dane wskazują, że z pomocy społecznej w większości korzystały osoby młode i znajdujące się w wieku produkcyjnym.

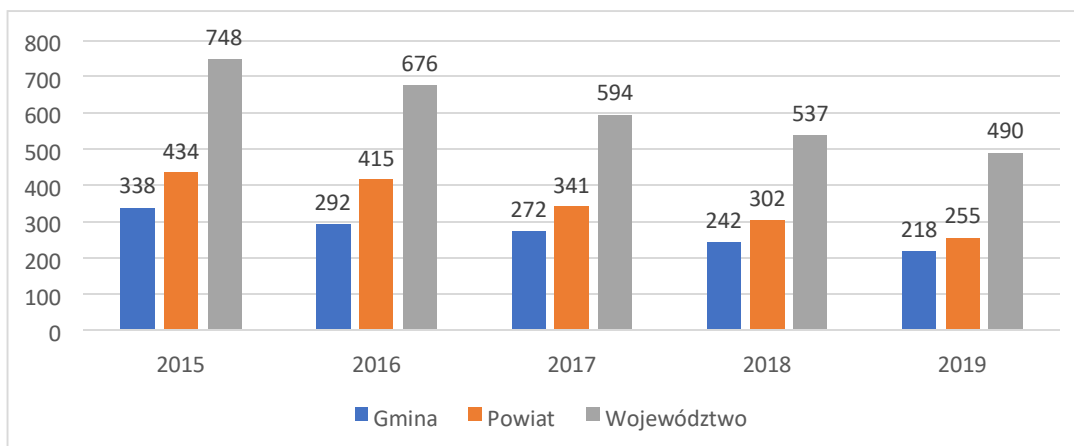
Tabela 3 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby udzielonych świadczeń w 2019 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	93	49	44
Produkcyjny	118	52	66
Poprodukcyjny	10	7	3

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Liczba osób otrzymujących świadczenia na podstawie wydanych decyzji również systematycznie spada w ostatnich latach. W Gminie Świeszyno odnotowano spadek tego wskaźnika o 120. W porównaniu z innymi jednostkami organizacyjnymi w Gminie Świeszyno wskaźnik ten obniżył się o 38%, w powiecie o 41%, z kolei w województwie o 34%.

Wykres 10 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji zgodnie z działem 2B rocznego sprawozdania resortowego w wybranych jednostkach organizacyjnych

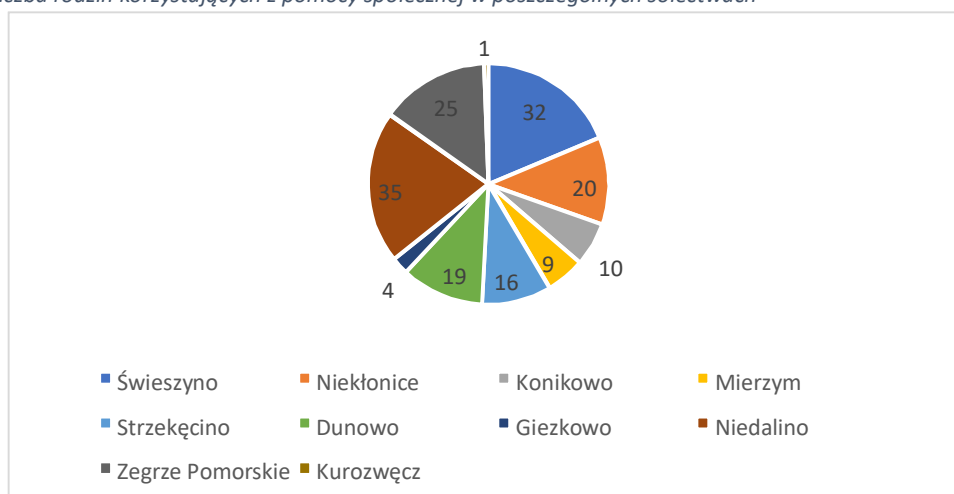

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

W 2019 r. odnotowano 171 rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie. Najwięcej rodzin odnotowano w sołectwie Niedalino (35), następnie w Świeszynie (32) oraz w Zegrzu Pomorskim (25). Najmniej rodzin korzystało z pomocy społecznej w miejscowości Kurozwęcz (1 rodzina), Giezkowo (4) oraz Mierzym (9). Zatem, czym większa liczebność danego sołectwa, tym większa liczba rodzin korzysta ze wsparcia pomocy społecznej w Gminie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Wykres 11 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach

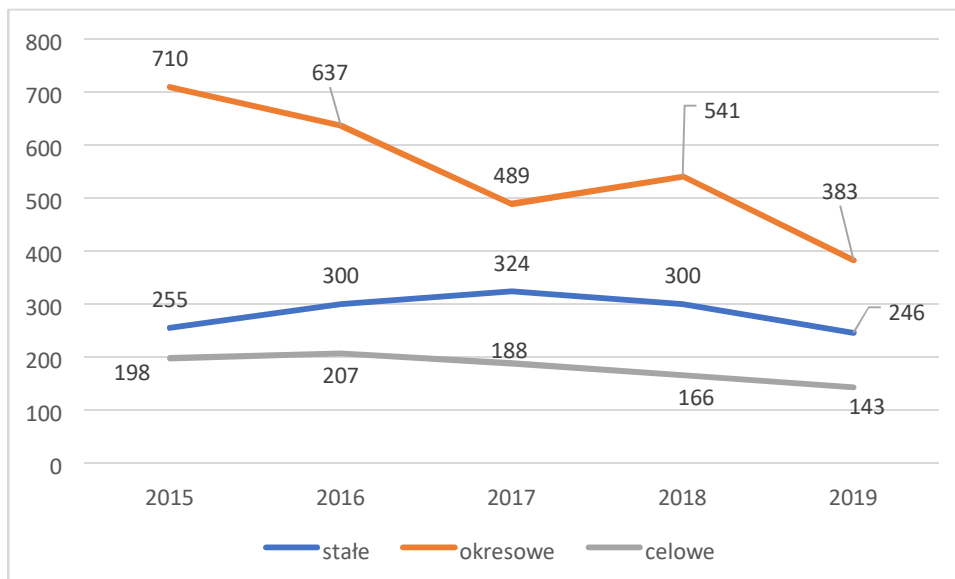
Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Świadczenia pieniężne wynikające z ustawy o pomocy społecznej to przede wszystkim zasiłki stałe, okresowe lub celowe, które są przyznawane mieszkańcom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Zasiłek stały przyznawany jest pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej oraz pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek okresowy nie jest świadczeniem przyznawanym na stałe (jak w przypadku zasiłku stałego). Może być przyznany osobom i rodzinom ze względu na np. długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłek okresowy jest przyznawany jeśli osoba lub rodzina nie przekracza kryterium dochodowego. Z kolei zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, remontu mieszkania, opału i odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych na podstawie przepisów o Narodowym Funduszu Zdrowia przyznawane jest prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni, finansowane ze środków publicznych. Zasiłek celowy może być przyznany również osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego oraz osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takich sytuacjach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu (kryterium dochodowego) i może nie podlegać zwrotowi. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Liczba wypłacanych zasiłków w Gminie Świeszyno wykazuje tendencję spadkową. Od 2015 r. odnotowano spadek zasiłków okresowych o 327, a zasiłków celowych o 55. Liczba zasiłków stałych rosła do roku 2017, a w 2018 r. odnotowano spadek wypłacanego tego zasiłku (spadek o 78 w 2019 r.) potwierdza to zjawisko korzystania z pomocy społecznej przez mniejszą liczbę osób.

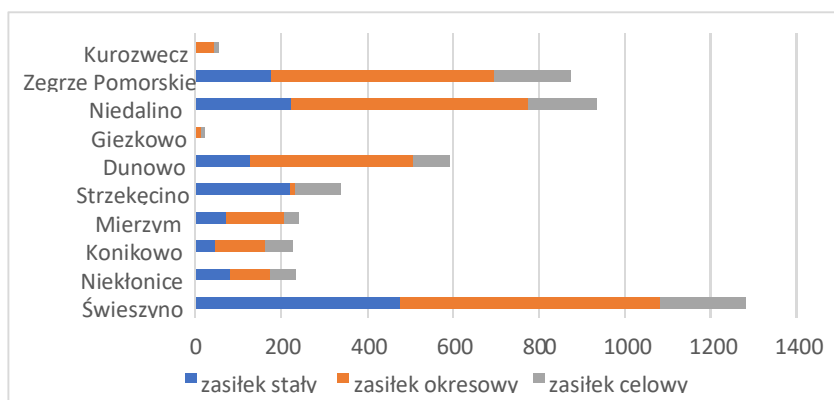
Wykres 12 Liczba zasiłków wypłacanych w latach 2015-2019

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

W analizowanym okresie lat 2015-2019 przyznano najwięcej zasiłków stałych. Zasiłki przyznano osobom zamieszkującym sołectwa: Świeszyno (475), Niedalino (222), Strzeżęcino (221), Zegrze Pomorskie (178) oraz Dunowo (129). W pozostałych sołectwach liczba ta wynosiła w okresie 5 lat poniżej 100 przyznany zasiłków. Zasiłki okresowe przyznano w największej liczbie osobom ze Świeszyna (608), Niedalino (552), Zegrza Pomorskiego (517) oraz Dunowa (378). Z kolei zasiłki celowe zostały wypłacone w największej liczbie w takich sołectwach jak: Świeszyno (198), Zegrze Pomorskie (177), Niedalino (159) oraz Strzeżęcino (106).

Wykres 13 Liczba przyznanych zasiłków stałych, okresowych i celowych w latach 2015-2019 w poszczególnych sołectwach

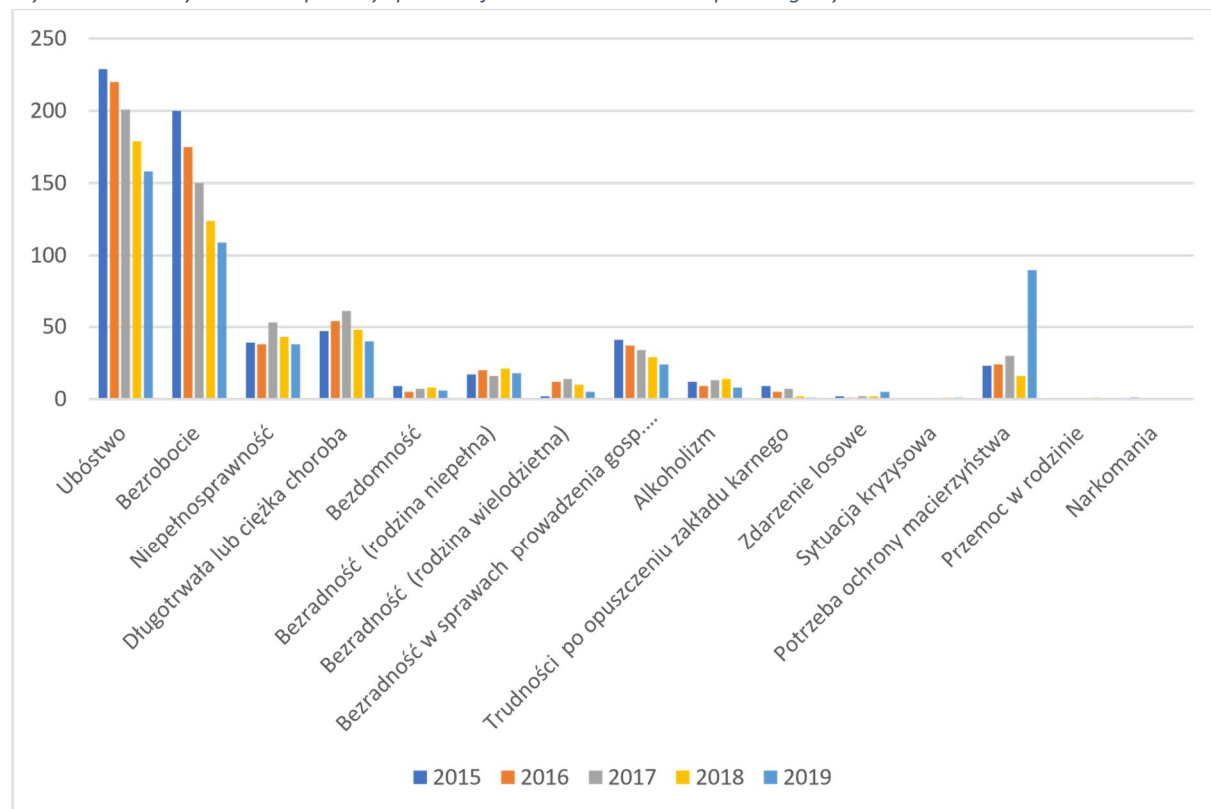

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Do najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej w Gminie Świeszyno należą ubóstwo oraz bezrobocie. W analizowanym okresie ostatnich 5 lat odnotowuje się również spadek świadczonej pomocy z ww. powodów, co potwierdza dane dotyczące ogólnego obniżenia stopy bezrobocia oraz lepszej sytuacji gospodarczej i finansowej rodzin. Warto również podkreślić, że systematycznie każdego roku udzielano mniejszą pomoc z powodu bezradności rodzin w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego, co może świadczyć o stabilizacji finansowej z powodu znalezienia zatrudnienia. Jednakże w 2019 r. odnotowano znaczny wzrost udzielonej pomocy z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa. GOPS w Świeszynie udziela również wsparcia z innych powodów, które zostały zaprezentowane na poniższym wykresie. Po ubóstwie oraz bezrobociu do najczęstszych powodów wsparcia rodzin należą niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba członka rodziny korzystającej z pomocy. Niepełnosprawność jest jedną z przyczyn wykluczenia społecznego, zjawiska niekorzystnego, które można zaobserwować w Gminie Świeszyno.

Wykres 14 Powody udzielania pomocy społecznej w latach 2015-2019 w poszczególnych sołectwach

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Wskaźnik deprivacji lokalnej w ostatnich analizowanych latach wykazuje tendencję spadkową. W 2015 r. poziom niezaspokojenia podstawowych potrzeb wynosił 4,18%, a w 2019 r. odnotowano wskaźnik deprivacji na poziomie 2,99% (spadek o 1,19 punktów procentowych), co świadczy o udzielaniu

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

i świadczeniu przez GOPS pomocy społecznej na wysokim i zadawalającym poziomie. Osoby potrzebujące wsparcia są diagnozowane i na podstawie decyzji przydzielane jest im pomoc społeczna w różnej formie.

W samym 2019 r. udzielono 158 rodzinom pomoc z powodu ubóstwa (najwięcej sołectwa: Niedalino i Świeszyno), 109 z powodu bezrobocia (również najwięcej Niedalino i Świeszyno), a 90 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa (najwięcej w Świeszynie). Poniższa tabela przedstawia szczegółowe informacje na temat liczby i powodów udzielonego wsparcia w poszczególnych sołectwach w Gminie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Tabela 4 Powody udzielania pomocy przez GOPS Świeszyno w 2019 r.

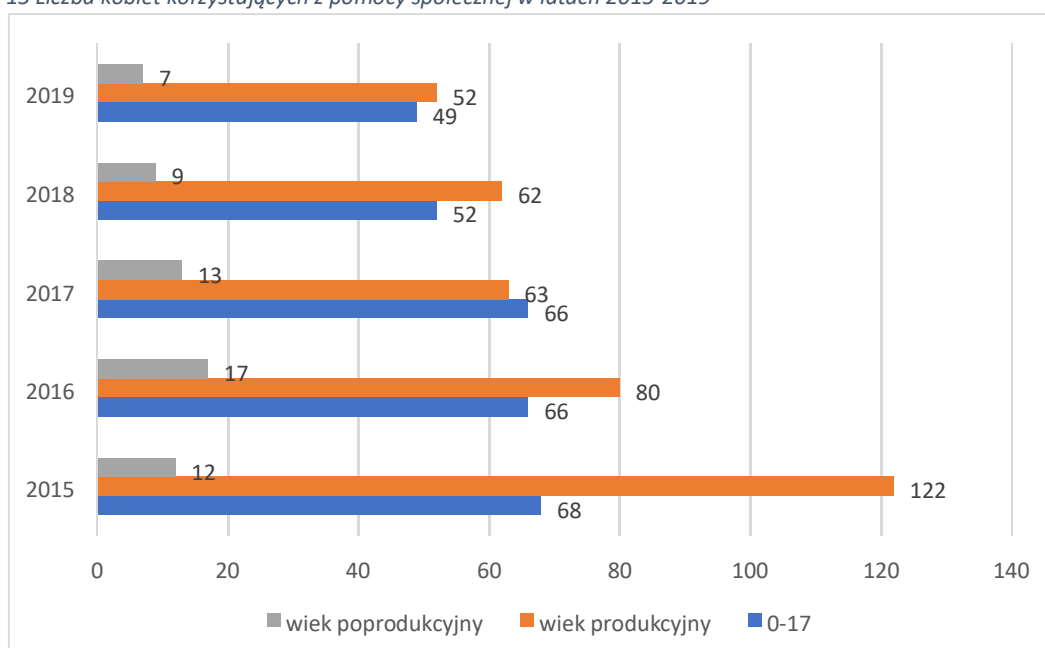
POWODY UDZIELANEJ POMOCY	Świeszyno	Niekłonicze	Konikowo	Mierzym	Strzakecino	Dunowo	Giezkowo	Niedalino	Pomorskie	Zegrze	Kurozwęcz
Liczba rodzin ogółem	32	20	10	9	16	19	4	35	25	1	
Ubóstwo	30	14	6	9	15	19	4	35	25	1	
Bezrobocie	23	13	5	6	8	11	4	24	15	0	
Niepełnosprawność	8	3	0	2	4	7	0	6	7	1	
Długotrwała lub ciężka choroba	7	2	6	2	0	2	0	14	7	1	
Bezdomność	1	2	0	0	1	0	0	2	0	0	
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (rodzina niepełna)	4	2	1	0	1	4	1	3	2	0	
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (rodzina wielodzietna)	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	8	1	2	1	2	0	0	5	5	0	
Alkoholizm	1	1	1	0	2	2	0	0	1	0	
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zdarzenie losowe	0	4	0	0	0	1	0	0	0	0	
Sytuacja kryzysowa	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	12	10	2	6	7	3	15	12	0	

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych kobiet w Gminie zmniejszeniu ulega również liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej. W 2015 r. odnotowano łącznie 202 kobiety korzystających z pomocy Ośrodka (w tym najwięcej w wieku produkcyjnym – 122 osoby). W 2019 r. liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej spadła o 94 osoby. Nieznaczny spadek odnotowano w grupie kobiet w wieku poprodukcyjnym. Największy spadek odnotowano w grupie kobiet w wieku produkcyjnym (o 70 kobiet). Dane te potwierdzają lepszą sytuację życiową kobiet na terenie Gminy, która również wynikać może z większej aktywności zawodowej kobiet lub ma to związek z pobieraniem świadczenia wychowawczego „500+”.

Wykres 15 Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej w latach 2015-2019

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Odnotowany spadek udzielanej pomocy społecznej przez GOPS w Świeszynie dotyczy zarówno świadczeń pieniężnych, jak i niepieniężnych. W 2019 r. w Gminie Świeszyno łącznie przyznano 812 świadczeń pieniężnych i 11 772 świadczeń niepieniężnych. Obniżająca się ilość świadczeń pieniężnych może być skutkiem wprowadzenia w życie świadczenia wychowawczego oraz ogólnie lepszej sytuacji finansowej mieszkańców Gminy. Łącznie na świadczenia pieniężne w 2015 r. wydatkowano kwotę 397 686,36 zł. Wraz z mniejszą liczbą udzielonych świadczeń w kolejnych latach zmniejszeniu ulegała również wartość wydatkowanych środków na ten cel. W 2019 r. na świadczenia pieniężne wydano 320 408,60 zł, czyli o 77 277,76 zł mniej. Analizując typ rodziny, której przyznano świadczenie pieniężne okazuje się, że najwięcej rodzin, które otrzymały świadczenie nie posiadało dziecka (677). Z kolei ze świadczeń niepieniężnych skorzystało najwięcej rodzin z dwojgiem dzieci (5 061).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

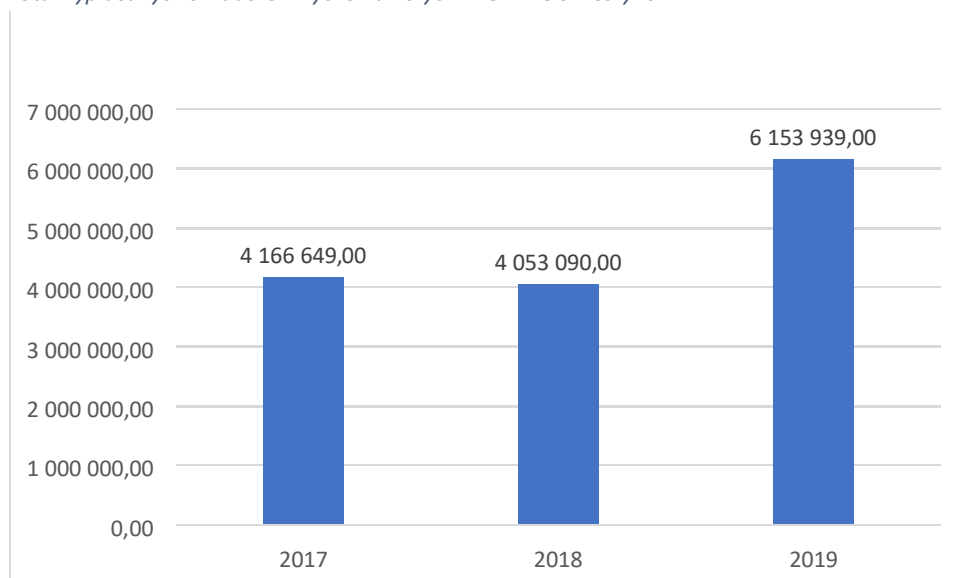
Tabela 5 Liczba udzielonych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2015-2019

Typ rodziny:	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Bez dzieci	677	19
Jedno dziecko	47	817
Dwoje dzieci	40	5 061
Troje dzieci	29	3 417
Czworo i więcej dzieci	3	1 971
Inne	16	487
RAZEM	812	11 772

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Dobra i wciąż poprawiająca się sytuacja życiowa mieszkańców Gminy Świeszyno wynika również z wypłacanego świadczenia wychowawczego z Rządowego Programu „500+”. Świadczenie wychowawcze przysługuje w kwocie 500,00 zł na każde dziecko do 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Nowy okres zasiłkowy ustalony został od 1 października 2019 r. do 31 maja 2021 r. W 2019 r. wypłacono 12 352 świadczeń na łączną kwotę 6 153 939,00 zł. W 2018 r. wydatkowano na ten cel 4 053 090 zł, a w 2017 r. kwotę o 2 100 849 zł wyższą. Wzrost wypłacanego świadczenia związany jest ze wzrastającą liczbą mieszkańców Gminy, a także z dodatnim przyrostem naturalnym.

Wykres 16 Kwota wypłacanych świadczeń wychowawczych w Gminie Świeszyno

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Z Programu „Dobry Start” świadczenie w wysokości 300,00 zł przysługuje każdemu dziecku spełniającemu warunek obowiązku szkolnego (bez rocznego przygotowania przedszkolnego oraz studentów). W Gminie

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Świeszyno w roku 2019 wypłacono świadczenie z rządowego programu na kwotę 304 800,00 zł, przyznając jednocześnie decyzję 1 016 osobom⁷.

Z analizy danych dotyczących pieczy zastępczej wynika, że od 2015 r. zmniejsza się liczba rodzin realizujących funkcję rodziny zastępczej. Wraz z mniejszą liczbą rodzin, zmniejszeniu ulega także współczynnik liczby dzieci objętych pieczą zastępczą. W 2015 r. odnotowano 14 rodzin sprawujących funkcję rodziny zastępczej dla 25 dzieci. Od 2017 r. ulega zmniejszeniu liczba rodzin i dzieci, przyjmując w 2019 r. wartości: 5 rodzin sprawuje rolę rodziny zastępczej dla 9 dzieci.

Tabela 6 Piecza zastępcza w Gminie Świeszyno

ROK	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Powód	Sołectwo - ilość rodzin
2015	14	25	Niewydolność wychowawcza – 21 Rodzina spokrewniona – 4	Konikowo – 3 Świeszyno – 2 Zegrze Pomorskie – 4 Strzekęcino – 1 Mierzym – 1 Dunowo – 1 Niedalino – 2
2016	14	25	Niewydolność wychowawcza – 20 Rodzina spokrewniona – 5	Konikowo – 3 Świeszyno – 2 Zegrze Pomorskie – 3 Strzekęcino – 1 Mierzym – 1 Dunowo – 1 Niedalino – 2
2017	11	20	Niewydolność wychowawcza – 17 Rodzina spokrewniona – 3	Konikowo – 1 Świeszyno – 2 Zegrze Pomorskie – 3 Strzekęcino – 1 Dunowo – 1 Niedalino – 2
2018	7	16	Niewydolność wychowawcza – 15 Rodzina spokrewniona – 1	Konikowo – 1 Świeszyno – 1 Zegrze Pomorskie – 3 Strzekęcino – 1 Niedalino – 1
2019	5	9	Niewydolność wychowawcza – 8 Rodzina spokrewniona – 1	Konikowo – 1 Świeszyno – 1 Zegrze Pomorskie – 3

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

⁷ Raport o stanie Gminy Świeszyno w 2019 r., s. 55.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

W Gminie Świeszyno nie odnotowano w ostatnich latach osób korzystających ze specjalnych usług opiekuńczych, z zaburzeniami psychicznymi, ani też rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, czy interwencji kryzysowej. Również w GOPS Świeszyno nie realizowało projektów socjalnych. Z zasiłku pielęgnacyjnego korzysta coraz więcej osób, co powoduje wypłacanie coraz to wyższych kwot na ten cel. W 2015 r. ogólna liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego wynosiła 1 485, a w 2019 r. 1 537. W ostatnim roku wydatkowano kwotę 290 963 zł ogółem na udzielenie wsparcia w postaci zasiłku pielęgnacyjnego. Wzrost kwoty wypłacanego świadczenia wynika ze zwiększającej się liczby osób uprawnionych i korzystających z tej formy pomocy, jak również ze wzrostu samego zasiłku. Warto dodać, że kwota zasiłku pielęgnacyjnego wzrosła w analizowanym okresie od 153 zł/m-c do 215,84 zł/m-c. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹⁰, zasiłek pielęgnacyjny przysługuje wyłącznie: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat. W Gminie Świeszyno w analizowanym okresie najwięcej zasiłków pielęgnacyjnych przyznano osobom powyżej 16 roku życia ze znacznym stopniem niepełnosprawności (740), następnie dla osób powyżej 16 roku życia, którym wydano orzeczenie do 21 roku życia (441). Dużą grupę beneficjentów korzystających z zasiłku pielęgnacyjnego stanowią również zasiłki dla niepełnosprawnego dziecka (332) oraz świadczenia pielęgnacyjne (261). W poniższym zestawieniu ujęto szczegółowo liczbę i kwotę wypłaconych zasiłków w okresie lat 2015-2019.

¹⁰Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Dz. U. 2003 nr 228 poz. 2255.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Tabela 7 Wypłacany zasiłek pielęgnacyjny w latach 2015-2019

Świadczenie pielęgnacyjne	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba świadczeń	kwota świadczeń
Ogółem	1 485	227 205,00	1 475	225 675,00	1 429	218 637,00	1 528	241 514,00	1 537	290 963,00
Dla niepełnosprawnego dziecka	360	55 080,00	327	50 031,00	321	49 113,00	346	54 635,00	332	62 861,00
Dla osoby powyżej 16. roku życia (znaczny stopień niepełnosprawności)	685	104 805,00	722	110 466,00	674	103 122,00	739	116 900,00	740	139 990,00
Dla osoby powyżej 75. roku życia	13	1 989,00	12	1 836,00	19	2 907,00	24	3 798,00	24	4 552,00
Dla osoby powyżej 16. roku życia (orzeczenie do 21. roku życia)	427	65 331,00	414	63 342,00	415	63 495,00	419	66 181,00	441	83 560,00
Świadczenia pielęgnacyjne	255	305 360,00	238	308 750,00	228	318 015,00	259	382 472,00	261	410 557,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	18	9 360,00	31	16 120,00	25	12 098,00	5	2 600,00	11	6 737,00

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO
NA LATA 2021 – 2030**

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019r. poz. 670 z późn. zm.) w roku 2019 wypłacono z funduszu alimentacyjnego kwotę 204 808 zł. Liczba osób korzystających z tego świadczenia spada każdego roku, przyjmując wartość 39 osób w 2019 r. (spadek o 20 osób na przestrzeni 5 lat).

Tabela 8 Świadczenie alimentacyjne w latach 2015-2019

Wskaźnik	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	59	55	49	44	39
Kwota świadczeń	280 727,00	272 400,00	246 020,00	217 370,00	204 808,00

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

Podobnie, jak w latach ubiegłych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował pomoc w formie dodatku mieszkaniowego dla osób o niskich dochodach, borykających się z wysokimi opłatami za mieszkanie. Pomoc ta ma za zadanie finansowanie częściowych kosztów utrzymania mieszkania i tym samym ułatwić regularne uiszczanie należnych opłat i unikania zaległości. Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku nie mają wpływu na wysokość wypłaconego dodatku⁸. W 2019 r. dodatki mieszkaniowe przyznano 11 gospodarstwom rodzinnym. Łącznie świadczenia wypłacono w kwocie 21 153 zł.

W 2019 r. GOPS na podstawie wniosków od mieszkańców i zebranej dokumentacji zakwalifikował 121 osoby do otrzymania żywności unijnej, w tym 60 skierowań do Caritas Zegrze Pomorskie oraz 61 skierowań do Caritas Świeszyno⁹.

Funkcjonująca w GOPS Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świeszynie realizuje każdego roku szereg działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na terenie Gminy. W 2019 r. podjęto szereg następujących działań:

- Świadczenie usług psychologicznych na rzecz mieszkańców Gminy Świeszyno,
- Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w świetlicy wiejskiej w Konikowie przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie od 1 kwietnia do 31 grudnia,
- Realizacja przedstawień artystycznych z zakresu profilaktyki uzależnień,

⁸ Raport o stanie Gminy Świeszyno w 2019 r., s. 55.

⁹ Raport o stanie Gminy Świeszyno w 2019 r., s. 56.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

- Dofinansowanie wypoczynku dla 30 dzieci w ramach kolonii profilaktycznej zorganizowanej w lipcu 2019 roku,
- Zrealizowanie debaty rekomendowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Szkolenia przedsiębiorców z terenu Gminy Świeszyno sprzedających napoje alkoholowe,
- Udział w kampanii „Stop dopalaczom!” zorganizowaną przez „Głos Koszaliński” wraz z partnerami i samorządami z regionu, etc.¹⁰.

W 2019 r. odbyło się 12 posiedzeń Komisji, podczas których omawiano sprawy dotyczące uzależnień oraz przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym. Odnotowano 18 wniosków skierowanych do Komisji o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

W 2019 roku GKRPA zaprosiła na posiedzenia 46 osób (osoby uzależnione, potencjalnie uzależnione oraz współuzależnione), wobec których przeprowadzone zostały rozmowy profilaktyczno-motywujące do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny. W wyniku podjętych czynności w 2019 r. 10 spraw skierowano do biegłego psychologa i psychiatry w Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON w Koszalinie, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. GKRPA w Świeszynie nakłoniła 3 osoby, które dobrowolnie podjęły się leczenia, (2 osoby ukończyły terapię w formie niestacjonarnej), 1 osoba ukończyła terapię w formie stacjonarnej (terapia w ośrodku zamkniętym). W wyniku pracy Komisji w 2019 r. jedną sprawę skierowano do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Koszalinie. GKRPA w Świeszynie założyła 17 nowych spraw. W analizowanym okresie lat 2015-2019 najczęściej osób uzależnionych odnotowano w Konikowie (14 osób) oraz z Dunowie (15 osób). W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób uzależnionych i odnotowanych w poszczególnych sołectwach w ostatnich 5 latach.

Tabela 9 Liczba osób uzależnionych według sołectwa w latach 2015-2019

	Konikowo	Niekłonce	Świeszyno	Dunowo	Giezkowo	Strzekęcino	Zegrze Pomorskie	Mierzym	Kurozwęcz	Niedalino	suma
2015	3	-	1	3	-	3	1	-	-	2	13
2016	3	-	1	1	-	3	3	-	-	-	11
2017	2	1	2	2	-	1	1	-	-	-	9
2018	2	3	2	5	-	2	3	-	-	4	21
2019	4	3	3	4	-	1	3	-	-	2	20

Źródło: dane z GOPS Świeszyno

¹⁰ Raport o stanie Gminy Świeszyno w 2019 r., s. 59.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, którą określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”¹¹. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. W analizowanym okresie lat 2015 – 2019 odnotowano największą liczbę „Niebieskich Kart” w sołectwie Świeszyno (łącznie 9), Konikowo (9), a także w Sołectwie Dunowo (5 kart). W tych miejscowościach odnotowano najwyższy wskaźnik osób/rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie. W pozostałych sołectwach problemy te mają zdecydowanie niższą skalę, a liczba „Niebieskich Kart” wahała się w badanym okresie w granicach od 0 do 3 kart łącznie.

Tabela 10 Liczba Niebieskich Kart w poszczególnych sołectwach w latach 2015-2019

Sołectwo	2015	2016	2017	2018	2019	Razem
Świeszyno	0	3	2	2	2	9
Mierzym	0	0	0	0	1	1
Strzekęcino	0	1	0	2	0	3
Giezkowo	0	0	1	0	0	1
Niedalino	0	0	2	0	1	3
Konikowo	3	1	2	1	2	9
Nieklonice	0	0	0	1	2	3
Zegrze Pomorskie	0	1	0	1	0	2
Kurozwęcz	0	0	0	0	0	0
Dunowo	0	1	2	2	0	5
Razem	3	7	9	9	8	x

Źródło: dane z UG Świeszyno

Negatywne zjawiska społeczne w Gminie Świeszyno wynikają również ze zwiększającej się liczby odnotowanych osób uzależnionych oraz zakładanych „Niebieskich Kart”. W ramach przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom patologicznym, które mają negatywny wpływ na funkcjonowanie rodzin należy podjąć odpowiednie środki zaradcze oraz wprowadzić aktywniejszą politykę profilaktyczną. Zjawiska patologiczne posiadają bardzo szkodliwy charakter, przyczyniają się do poważnych problemów natury psychicznej i fizycznej, doprowadzają do budowania negatywnych wzorców społecznych, często doprowadzają do rozpadu rodzin. Zatem działania GOPS w Świeszynie w dalszym ciągu powinny uwzględniać również realizację programów profilaktycznych skierowanych do różnych grup odbiorców oraz udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, wsparcie osób uzależnionych itp.

¹¹ Dz. U. Nr 209, poz. 1245.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

W 2019 r. w Gminie Świeszyno stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 117 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 15,68 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie wynosi 69,90%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy Świeszyno najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 11,75 (wykrywalność 61%) oraz przeciwko mieniu - 7,47 (wykrywalność 44%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,67 (99%), o charakterze gospodarczym - 0,54 (72%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,39 (73%)¹².

Uwarunkowania gospodarcze

Uwarunkowania gospodarcze pod kątem opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zależne są przede wszystkim od zasobów ludzkich zasilających rynek pracy, a zatem kapitału ludzkiego. Obok niego istotne znaczenie mają zasoby gospodarcze i ekonomiczne. Realizacja budżetu Gminy Świeszyno w 2019 r. zakończyła się nadwyżką w kwocie 2 439 341,36 zł. Dochody gminy uplasowały się na poziomie 39 630 256,10 zł, a wydatki na poziomie 37 190 914,74 zł. struktura dochodów Gminy Świeszyno na przestrzeni lat 2017-2019 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11 Struktura dochodów Gminy Świeszyno w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Dochody własne	16 415 046,36	20 594 915,23	20 600 848,43
Subwencja	4 966 478,00	5 071 081,00	5 811 696,00
Dotacje	10 320 869,77	9 492 013,67	13 217 711,67

Źródło: Raport o stanie Gminy Świeszyno 2019, s. 24

W 2019 r., w stosunku do 2018 r. w największym stopniu wzrosły dotacje (39,25%) i subwencje (14,60%) natomiast dochody własne utrzymały poziom z 2018 r. (wzrost był znikomy i wyniósł zaledwie 0,03%). Wysoki wskaźnik wzrostu dotacji wynika głównie z rozszerzenia programu 500+ na pierwsze dziecko, co spowodowało zwiększenie dotacji na ten cel o kwotę 2 124 799,71 zł oraz ze wzrostu dotacji i środków na inwestycje (1.284.593,74).

Sytuacja finansowa Gminy jest bardzo dobra. Gmina Świeszyno jest Gminą o wysokim potencjale rozwojowym. Wzrost liczby mieszkańców powoduje wzrost gospodarczy oraz ekonomiczny regionu.

¹² https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Swieszyno

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

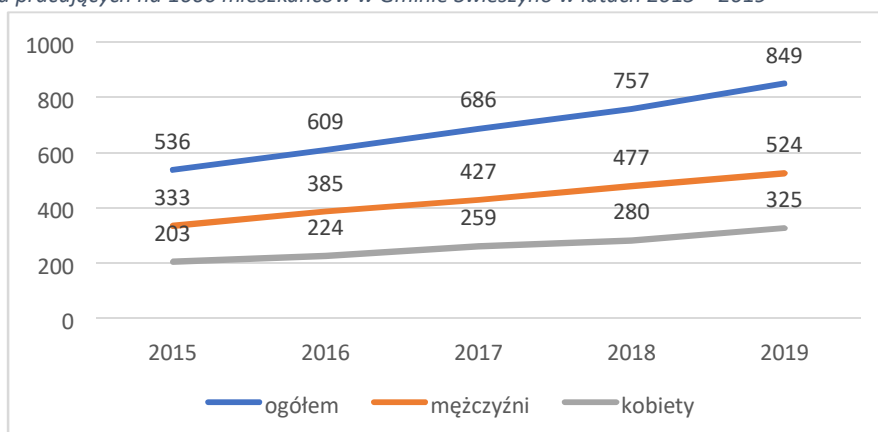
W 2019 r. w Gminie oddano do użytku 125 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 16,73 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Gminie Świeszyno to 2 414 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada 332 mieszkań. 50,4% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 49,6% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w to 4,45 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2019 r. w Gminie to 101,60 m². Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 98,76% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 96,98% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 94,86% mieszkań posiada łazienkę, 86,45% korzysta z centralnego ogrzewania, a 47,85% z gazu sieciowego¹³. Jednakże w rozwijającej się społeczności i gospodarczo Gminie Świeszyno zauważa się bariery komunikacyjne w zakresie organizacji komunikacji gminnej łączącej wszystkie sołectwa. Stanowi to poważny problem w udziale różnych grup społecznych w działaniach podejmowanych na rzecz lokalnej społeczności, które najczęściej organizowane są w Świeszynie. Brak możliwości dojazdu w odpowiednich godzinach w ciągu dnia wpływa na problemy organizacyjne, a co za tym idzie na pogłębianie się zjawiska wykluczenia, izolacji i braku możliwości integracji społecznej.

W 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Gminie Świeszyno wynosiło 3 919,20 zł, co odpowiada 81.10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Świeszyno 586 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 277 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -309. 28,4% aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 27,8% w przemyśle i budownictwie, a 15,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Każdego roku w analizowanym okresie lat 2015-2019 wzrasta liczba osób pracujących. W 2015 r. ogółem odnotowano 536 osób na 1000 ludności, którzy pracowali, a w 2019 r. wskaźnik ten wyniósł 849.

¹³ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Swieszyno

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

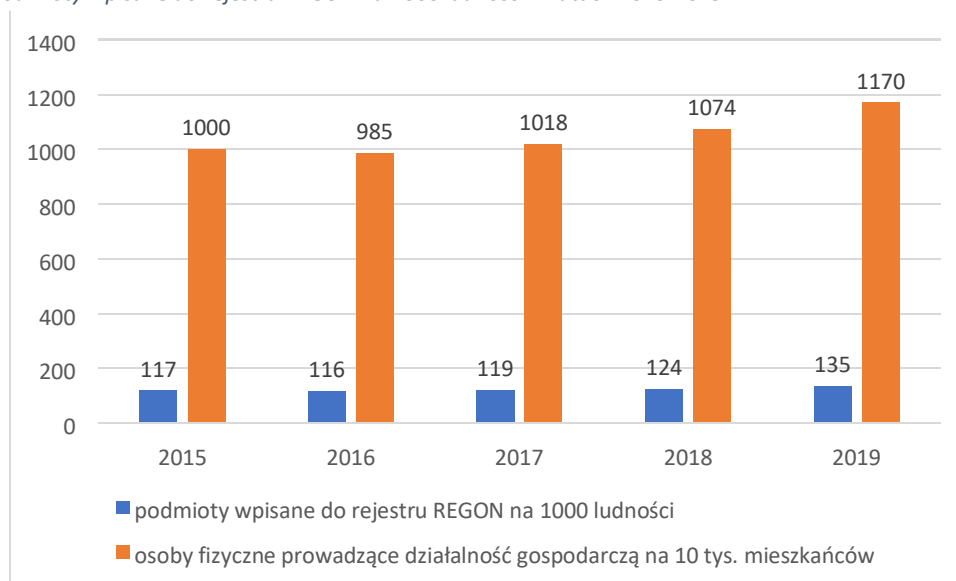
Wykres 17 Liczba pracujących na 1000 mieszkańców w Gminie Świeszyno w latach 2015 – 2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Wzrost liczby osób pracujących wynika ze wzrostu działalności gospodarczych w Gminie. W 2019 r. odnotowano 1 170 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, czyli o 170 więcej niż w 2015 r. w ostatnich latach zauważyć można również wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą. W 2019 r. było ich 135 na 10 tys. mieszkańców, czyli o 18 więcej niż w 2015 r.

Wykres 18 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Rozwijająca się gospodarczo Gmina Świeszyno stanowi dogodne miejsce dla życia. Dobrze rozwinięta instytucjonalnie (żłobek, przedszkola, szkoły, ośrodki kultury, organizacje społeczne itp.) i komunikacyjnie Gmina jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. Bogactwo walorów przyrodniczych również stanowi potencjał rozwojowy Gminy. Należy podkreślić, że obszary korzystne do rozwoju gospodarczego, to także miejsca dobre do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Zatem w dalszym ciągu polityka

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

społeczna Gminy powinna dążyć do jak najlepszego i najefektywniejszego rozwoju gospodarczego. Umożliwi to mieszkańcom znalezienie zatrudnienia na lokalnym rynku, osiedlenia się i zakładania rodzin. To ograniczy migracje, nastąpi wzrost przyrostu naturalnego, a w konsekwencji wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Konieczne jest zatem edukowanie mieszkańców pod względem możliwości wykorzystywania potencjałów, jakie daje im lokalny rynek oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Tylko aktywna postawa na rynku pracy może ochronić osoby długotrwale wykluczone i bezrobotne od pogłębiania tego stanu, zaś osoby młode zabezpieczyć przed ubóstwem i utworować im ścieżkę kariery. Zadanie to spoczywa nie tylko na barkach samorządu lokalnego, ale także na Urzędach Pracy i instytucjach edukacji. Nie należy przy tym zapominać o aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, do których powinny być adresowane przystosowawcze działania specjalistyczne będące narzędziami ekonomii społecznej. Dodatkowo dobrze prosperująca gmina będzie również posiadała większe możliwości na realizację polityki senioralnej, poprzez zapewnienie odpowiedniego wsparcia i niesienie pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym znajdującym się w sędziwym wieku.

Zjawisko wykluczenia społecznego

Jak wynika z przedstawianych analiz pod kątem uwarunkowań społecznych Gminy Świeszyno, bardzo istotne jest, aby położyć nacisk na walory społeczno-gospodarcze oraz przeciwdziałać zjawiskom bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego. Skala problemów społecznych dla Gminy Świeszyno nie jest duża, a szczególna dbałość o osoby zagrożone izolacją społeczną przełożyć się może na lepszą jakość życia mieszkańców. Zjawisko wykluczenia społecznego w Gminie dotyczy głównie osób starszych i niepełnosprawnych, ale także osób bezrobotnych i żyjących w ubóstwie. Poprawiająca się sytuacja gospodarcza Gminy przyczynia się do zmniejszenia każdego roku liczby osób bezrobotnych, a podejmowanie pracy, działania aktywizacyjne PUP w Koszalinie oraz finansowa pomoc państwa przyczyniają się również do obniżenia liczby osób ubogich lub żyjących w warunkach skrajnego ubóstwa. Dlatego współczesne, jak i przyszłe negatywne zjawiska społeczne w Gminie Świeszyno będą w większym stopniu dotyczyć innej grupy społecznej. Zjawisko starzenia się społeczeństwa polskiego niesie za sobą poważne zagrożenie i problemy egzystencjalne ludzi w sędziwym wieku, na które będzie musiała zareagować realizacja polityki społecznej również Gminy Świeszyno.

Aktywność osób starszych, choć wciąż niska, stanowi ogromny potencjał. Prognozuje się, że zwiększy się nie tylko udział osób w wieku 50+ (i będzie o kilka punktów wyższy niż przeciętnie w krajach europejskich), ale też zjawisko starzenia się osób w wieku powyżej 60 lat będzie kilkakrotnie większe niż obecnie. Życie w niesprawności występuje w podobnej skali we wszystkich krajach UE.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Wielochorobowość i choroby chroniczne dotyczą od 50 do 80% populacji osób starszych i część ta rośnie z wiekiem, stanowiąc wyzwanie dla systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej. Prowadzą one do ograniczenia sprawności funkcjonalnej i ryzyko ich wystąpienia również rośnie z wiekiem. Celem koncepcji polityki aktywnego starzenia się populacji jest z perspektywy Unii Europejskiej wspieranie osób starszych w samodzielności i w niezależnym funkcjonowaniu tak długo, jak to jest możliwe, przy nieco idealistycznym założeniu, że będzie się to odbywało z korzyścią dla gospodarki, a także dla życia społecznego. Koncepcja aktywnego starzenia się budowana jest w krajach europejskich, w tym w Polsce, na szczeblu zarówno centralnym, jak i lokalnym. Inne działania dotyczące tej samej grupy osób starszych to aktywizacja w sferze pracy, wydłużenie wieku emerytalnego, poprawa warunków pracy tych osób, dostosowywanie środowiska pracy do ich możliwości, tak żeby aktywność zawodowa mogła trwać dłużej¹⁴.

Zatem odpowiednio realizowana polityka społeczna w Gminie Świeszyno powinna być prowadzona w kierunku umożliwienia osobom starszym aktywności na rynku pracy, aktywności w formie uczestnictwa w życiu społecznym, zapewnienia możliwości niezależności finansowej, aktywności fizycznej oraz zapewnienia lepszej opieki medycznej. Te same wyzwania stojące przed samorządem będą dotyczyły także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu niepełnosprawności.

Duży wpływ na zjawisko wykluczenia ma rola stanu zdrowia, tzn. osoby w gorszym stanie zdrowia związanym z wielochorobowością i ograniczeniami funkcjonalnymi znacznie rzadziej uczestniczą w rynku pracy i w działalności społecznej, w wolontariacie, w edukacji. Istotny dla aktywności jest kapitał ludzki związany z poziomem wykształcenia, ale też i dochody. Osoby lepiej wykształcone i lepiej uposażone częściej, aktywniej uczestniczą w życiu społecznym. Wreszcie istotnym elementem są koszty i alternatywy (koszt utraconych możliwości), tzn. obciążenia związane np. ze świadczeniem opieki długoterminowej i w ramach rodziny, które stanowią istotne ograniczenie możliwości aktywności w innych sferach życia.

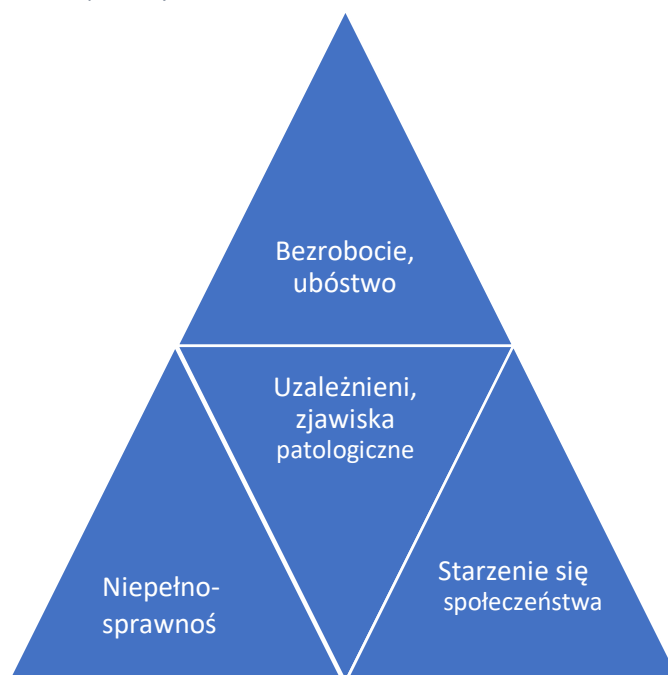
W kontekście niniejszych rozważań bardzo istotne będzie wprowadzenie zmian w dotychczasowej polityce udzielania pomocy społecznej. Większy nacisk powinno położyć się na osoby znajdujące się w wieku poprodukcyjnym oraz niepełnosprawne, których (jak pokazuje analiza Gminy Świeszyno) przybywa coraz więcej z roku na rok. Aby przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego należy w dalszym ciągu realizować politykę na rzecz osób bezrobotnych, potrzebujących rodzin, które borykają się z problemem alkoholizmu, przemocy domowej lub problemami opiekuńczo wychowawczymi, ale z drugiej należy również swoją uwagę skupić na przezwyciężanie barier, które ograniczają aktywność osób starszych i niepełnosprawnych. Polityka dostępności powinna prowadzić do minimalizacji niekorzystnych zjawisk zachodzących w Gminie, aby przeciwdziałać zagrożeniom wykluczenia społecznego w przyszłości.

¹⁴ R. Marczak, *Polityka społeczna wobec starzenia się i starości w Polsce w latach 2015-2035*.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030

Główne problemy społeczne zdiagnozowane w Gminie Świeszyno przedstawia poniższy schemat.

Schemat 1 Piramida problemów społecznych

Źródło: opracowanie własne

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwydatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. **Mocne strony** to atuty diagnozowanego obszaru, **słabe strony** to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei **szanse** określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a **zagrożenia** – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju Gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz działań społecznych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Tabela 12 Analiza SWOT

ANALIZA SWOT	Mocne strony	Słabe strony
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby ludności. 2. Wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym. 3. Dodatni przyrost naturalny. 4. Dodatnie saldo migracji. 5. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych. 6. Wzrost liczby osób fizycznych zakładających działalność gospodarczą. 7. Spadek poziomu bezrobocia. 8. Spadek liczby osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnych grupach (osoby po 50 r. ż., do 30 r.ż., długotrwale bezrobotne). 9. Spadek liczby osób i rodzin korzystających ze środowiskowej opieki społecznej. 10. Dobrze zorganizowana i świadczona pomoc i wsparcie udzielane przez GOPS. 11. Efektywnie realizowana polityka na rzecz osób bezrobotnych przez PUP w Koszalinie. 12. Dostępność infrastruktury społecznej (żłobek, przedszkola, szkoły). 13. Walory przyrodnicze. 14. Dogodny układ komunikacyjny. 15. Predyspozycje do rozwoju turystyki. 16. Wzrost mieszkalnictwa. 17. Atrakcyjny rynek pracy, który wciąż się rozwija. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. 2. Zjawisko starzenia się społeczeństwa i marginalizacja problemów osób starszych. Brak dostosowania placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak zapewnienia opieki społecznej dla osób starszych (np. Klub Seniora). Słabo wdrożona polityka na rzecz opieki środowiskowej dla osób starszych. 3. Występowanie zjawisk patologicznych (np. uzależnienia, przemoc domowa). 4. Występowanie zjawiska ubóstwa, jako jednego z głównych powodów udzielania pomocy społecznej. Niski poziom integracji międzypokoleniowej. Brak komunikacji miejskiej między sołectwami umożliwiającej integrację społeczną, udział w życiu publicznym.
	Szanse	Zagrożenia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa infrastruktury społecznej (w tym komunikacyjnej). 2. Możliwość szybkiej i efektywnej reakcji na zidentyfikowane problemy społeczne, głównie osób starszych i niepełnosprawnych. 3. Rozwój działalności lokalnego rynku pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa. 2. Wzrost zjawisk patologicznych. 3. Wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych. 4. Marginalizowanie problemów zdrowotnych mieszkańców, w tym głównie osób starszych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

	<ol style="list-style-type: none">4. Rozwój turystyki i agroturystyki jako potencjału regionalnego.5. Zwiększenie integracji mieszkańców, w tym integracji międzypokoleniowej.6. Zwiększenie oferty kulturalnej, oświatowej i sportowej dla mieszkańców.7. Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób starszych.8. Stosowanie aktywnych narzędzi aktywizacji bezrobotnych.9. Rozwój infrastruktury przyszłolnej.10. Współpraca pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.11. Programy pomocowe.12. Działania interdyscyplinarne.	<ol style="list-style-type: none">5. Pogłębiająca się izolacja i wykluczenie społeczne osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych.6. Rosnąca skala potrzeb finansowych i organizacyjnych na zadania z zakresu pomocy społecznej.7. Niskie zaangażowanie społeczne w procesy wychowawczo-edukacyjne.8. Niski poziom świadomości społecznej na temat chorób cywilizacyjnych i potrzeb współczesnego społeczeństwa.9. Brak wystarczającego wsparcia finansowego ze strony państwa na realizację zadań społecznych.
--	--	---

Źródło: Opracowanie własne

IV. Cele

Realizacja polityki społecznej w kontekście zdiagnozowanych problemów społecznych w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Świeszyno zakłada następujące cele strategiczne, którym towarzyszą odpowiednio sformułowane cele operacyjne.

Cel strategiczny 1

Przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu oraz zapobieganie ich skutkom

Cele operacyjne:

1. Wsparcie osób ubogich i zagrożonych ubóstwem w procesie usamodzielniania
2. Aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych oraz osób po 50 roku życia

Cel strategiczny 2

Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży

Cele operacyjne:

1. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie oraz rozwijanie systemu wsparcia
2. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Cel strategiczny 3

Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym udziału w życiu społecznym

Cele operacyjne:

1. Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki środowiskowej
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

V. Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań w obszarze społecznym, a w szczególności w ramach działań skierowanych na przezwyciężenia problemów oraz występujących deficytów społecznych. W związku z tym zachowuje spójność z innymi dokumentami strategicznymi, które wyznaczają działania realizowane w ramach rozwoju Gminy, ale również w kontekście stwierdzonych obszarów wymagających podjęcia interwencji. W ramach kluczowych dokumentów, z którymi Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zachowuje spójność, można wskazać:

- Strategię Rozwoju Gminy Świeszyno na lata 2021 - 2030
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świeszyno do roku 2022

Powiązanie celów strategicznych w poszczególnych dokumentach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Powiązanie celów strategicznych SRPS z innymi dokumentami strategicznymi Gminy Świeszyno

Strategia	Cel strategiczny 1.	Cel strategiczny 2.	Cel strategiczny 3.
Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030	Przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu oraz zapobieganie ich skutkom	Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym udziału w życiu społecznym
Strategia Rozwoju Gminy Świeszyno na lata 2021 - 2030	Cel <i>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup szczególnie zagrożonych</i>		Cel <i>Tworzenie warunków rozwoju oraz sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania społeczeństwa</i>

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Świeszyno do roku 2022	Cel główny: Aktywizowanie społeczności lokalnej znajdującej się w sytuacji kryzysowej poprzez wykorzystanie lokalnych potencjałów oraz likwidowanie deficytów występujących na obszarze rewitalizacji		
	Cel szczegółowy 2. <i>Aktywizowanie osób znajdujących się w szczególnym położeniu społecznym</i>	Cel szczegółowy 3. <i>Wykorzystanie lokalnych potencjałów w celu aktywizacji społecznej mieszkańców</i>	Cel szczegółowy 1. <i>Likwidacja deficytów infrastrukturalnych determinantą realizacji aktywizacji społecznej</i>

Źródło: Opracowanie własne

VI. Misja i wizja

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świeszyno jest wdrażanie efektywnych działań z zakresu polityki społecznej na rzecz osób potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Misja wpływa na strukturę celów, czyli typowanie obszarów i celów strategicznych, tym samym tworząc wizję realizowania niniejszej polityki.

MISJA

Gmina Świeszyno stwarza mieszkańcom możliwości samorozwoju oraz skutecznie przeciwdziałala zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego wśród różnych grup społecznych.

WIZJA

Osoby długotrwale wykluczone, nieaktywne zawodowo oraz osoby niepełnosprawne i seniorzy otoczeni są wszechstronną i wielopoziomową opieką, która wpływa na wzrost ich aktywności społecznej i zawodowej. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym biorą udział w działaniach ukierunkowanych na kreowanie ich zaangażowania oraz przeciwdziałanie stwierdzonym problemom, które utrudniają im możliwość usamodzielnienia się.

Misją Gminy Świeszyno jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców oraz do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu najsłabszych grup społecznych, wykorzystując aktywność i współpracę organizacji, instytucji i społeczności lokalnej. Założenia te korespondują z wizją, iż Gmina chce być gminą bezpieczną, przyjazną dla mieszkańców i turystów, otwartą na oczekiwania społeczności lokalnej. Wizja ta ma być wypełniania przez zapewnienie jak najlepszych warunków do życia i rozwoju wszystkich grup społecznych.

VII. Wdrożenie celów Strategii

Wypełnienie przyjętej wizji i misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów kierunków działań uwzględniając założone cele strategiczne i operacyjne. W poniższej tabeli ujęto kierunki interwencji dla poszczególnych celów z uwzględnieniem okresu ich realizacji, podmiotów odpowiedzialnych za realizację działania, ewentualnych partnerów oraz źródłami finansowania i wskaźnikami monitorowanymi.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Tabela 14 Kierunki interwencji w kontekście założonych celów strategicznych i operacyjnych

Cel strategiczny 1 Przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu oraz zapobieganie ich skutkom				
Cele operacyjne	Wsparcie osób ubogich i zagrożonych ubóstwem w procesie usamodzielniania	KOSZTORYS NA LATA 2021 – 2030	Aktywizacja zawodowa długotrwanie bezrobotnych oraz osób po 50 roku życia	KOSZTORYS NA LATA 2021 – 2030
Kierunki interwencji	1. Poprawa jakości mieszkań socjalnych i komunalnych z zasobów Gminy.	350 623,32 (środki własne)	1. Zwiększenie miejsc pracy dla mieszkańców Gminy u lokalnych przedsiębiorców.	x
	2. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej dla mieszkańców Gminy Świeszyno.	4 466 815,00 (środki własne Gminy)	2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie w celu zwiększenia liczby miejsc w pracach społecznie-użytecznych, pracach interwencyjnych stażach zawodowych.	981 745,34 1 072 907,41 157 886,02 (środki zewnętrzne)
			3. Kursy i przekwalifikowanie zawodowe dla osób 50+.	Środki zewnętrzne
Okres realizacji działań	2021-2030		2021-2030	

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	GOPS, Urząd Gminy	GOPS, Urząd Gminy
Partnerzy	PKS, prywatne linie autobusowe	PUP w Koszalinie, lokalni pracodawcy
Źródła finansowania	Budżet Gminy, budżet państwa, programy pomocowe UE, programy rządowe	Budżet Gminy, budżet państwa, programy pomocowe UE, programy rządowe, instytucje finansowe i fundusze inwestycyjne
Wskaźniki monitoringu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych $[\geq 1]$ 2. Liczba połączeń komunikacyjnych w Gminie $[\geq 1]$ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba miejsc pracy u lokalnych przedsiębiorców $[\geq 3]$ 2. Liczba miejsc prac społeczno-użytecznych, interwencyjnych, publicznych i staży zawodowych $[\geq 10]$ 3. Liczba kursów zawodowych dla osób 50+ $[\geq 1]$

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Cel strategiczny 2 Wsparcie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży				
Cele operacyjne	Pomoc rodzinom będącym w kryzysie oraz rozwijanie systemu wsparcia	KOSZTORYS NA LATA 2021 – 2030	Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju	KOSZTORYS NA LATA 2021 – 2030
Kierunki interwencji	1. Rozwój systemu pomocy specjalistycznej w kierunku psychiatrycznym, doradztwa rodzinnego oraz socjoterapeutycznego.	500.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)	1. Placówka wsparcia dziennego w każdym sołectwie.	1.000.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)
	2. Podpisanie porozumienia z Izbą Wytrzeźwień w Koszalinie w celu zabezpieczenia osoby pod wpływem alkoholu, podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie.	BEZPŁATNIE	2. Rozwój działalności świetlic wiejskich, koła zainteresowań, kluby sportowe.	1.000.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)
Okres realizacji działań	2021-2030		2021-2030	
Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	GOPS		GOPS, Urząd Gminy	
Partnerzy	Poradnia Zdrowia Psychicznego, socjoterapeuci, psychologzy, Izba Wytrzeźwień w Koszalinie, organizacje pozarządowe		Sołtysi i Rady Sołeckie, organizacje pozarządowe, szkoły	

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Źródła finansowania	Budżet Gminy, budżet państwa, programy pomocowe UE, programy rządowe,	Budżet Gminy, budżet państwa, programy pomocowe UE, programy rządowe,
Wskaźniki monitoringu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych porad w zakresie pomocy specjalistycznej $[\geq 10]$ 2. Liczba mieszkań chronionych $[\geq 1]$ 3. Liczba porozumień z Izbą Wyrzeźwień w Koszalinie $[\geq 1]$ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba placówek wsparcia dziennego $[\geq 1]$ 2. Liczba świetlic wiejskich, kół zainteresowań i klubów sportowych $[\geq 5]$

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Cel strategiczny 3 Umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym udziału w życiu społecznym				
Cele operacyjne	Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki środowiskowej	KOSZTORYS NA LATA 2021 – 2030	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	KOSZTORYS NA LATA 2021 – 2030
Kierunki interwencji	1. Utworzenie na terenie Gminy Klubu Seniora, Domu dziennego pobytu.	1.000.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)	1. Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami w celu stworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Świeszyno.	BEZPŁATNIE
	2. Utworzenie/rozwój na terenie Gminy usług opiekuńczych.	500.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)		
	3. Powstanie Środowiskowego Domu Samopomocy oraz asystenta osoby niepełnosprawnej.	1.000.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)	2. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie w celu likwidacji barier architektonicznych.	500.000 ZŁ (środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości)
Okres realizacji działań	2021-2030		2021-2030	
Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	GOPS, Urząd Gminy		GOPS, Urząd Gminy	

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Partnerzy	Organizacje pozarządowe	Lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, PCPR w Koszalinie
Źródła finansowania	Budżet Gminy, budżet państwa, programy pomocowe UE, programy rządowe,	Budżet Gminy, budżet państwa, programy pomocowe UE, programy rządowe,
Wskaźniki monitoringu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba gminnych instytucji wsparcia dla seniorów $[\geq 1]$ 2. Liczba świadczonych usług opiekuńczych $[\geq 10]$ 3. Liczba Środowiskowych Domów Samopomocy oraz asystentów osób niepełnosprawnych $[\geq 1]$ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych u lokalnych przedsiębiorców $[\geq 5]$ 2. Liczba zniesionych barier architektonicznych $[\geq 1]$

Źródło: Opracowanie własne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

Tabela 15 Wartości wskaźników ogólnych realizacji zaplanowanych działań

Lp.	Wskaźniki	2021	2030
1	Liczba osób bezrobotnych	271	250
2	Liczba środowisk objętych pomocą z powodu bezrobocia	109	90
3	Liczba środowisk objętych pomocą z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	45	50
4	Liczba środowisk objętych wsparciem psychologicznym i doradczym	60	50
5	Liczba zawartych kontraktów socjalnych	10	7
6	Liczba osób starszych objętych pomocą	22	17
7	Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą	25	20
8	Liczba osób objętych wsparciem z powodu uzależnienia	12	8
9	Liczba osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie – użytecznych	25	17

Zródło: Opracowanie własne

VIII. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie bieżących działań z zakresu monitoringu oraz ewaluacji ma na celu sprawdzenie efektywności prowadzonych działań i zebranie informacji na temat adekwatności celów strategii w stosunku do potrzeb i priorytetów. Ponadto ma przyczynić się do eliminacji niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy.

Monitoring będzie prowadzony w ujęciu corocznym, poprzez wskazanie działań, które zostały podjęte oraz określenie ich wpływu na cele zaplanowane w Strategii, tak aby możliwe było stałe określanie realizacji zaplanowanych celów. Dodatkowo na zakończenie realizacji strategii, zaplanowano ewaluację ex-post, dzięki której możliwe będzie ocenienie skuteczności podejmowanych działań względem lokalnych potrzeb w zakresie eliminowania uwarunkowań niekorzystnych związanych ze społecznym i zawodowym wykluczeniem mieszkańców.

W przypadku wystąpienia czynników, których nie można było przewidzieć w momencie tworzenia Strategii, a są one związane ze zmianą trendów gospodarczych lub innymi kwestiami mającymi wpływ na uwarunkowania społeczne, przewiduje się możliwość wykonania ewaluacji mid-term, która będzie podstawą do zmiany zapisów strategii.

Podsumowując, należy podkreślić, iż zaplanowane działania związane z bieżącym monitoringiem oraz ewaluacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych mają zapewnić aktualność zapisów zawartych w dokumencie oraz ich adekwatność względem występujących problemów społecznych.

IX. Spis map, schematów, tabel, wykresów i zdjęć

Spis map:

Mapa 1 Położenie Gminy Świeszyno	4
--	---

Spis schematów:

Schemat 1 Piramida problemów społecznych.....	35
---	----

Spis tabel:

Tabela 1 Struktura demograficzna Gminy Świeszyno w latach 2015-2019.....	9
Tabela 2 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie Świeszyno w latach 2015-2019...	15
Tabela 3 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby udzielonych świadczeń w 2019	16
Tabela 4 Powody udzielania pomocy przez GOPS Świeszyno w 2019	21
Tabela 5 Liczba udzielonych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2015-2019	23
Tabela 6 Piecza zastępcza w Gminie Świeszyno	24
Tabela 7 Wypłacany zasiłek pielęgnacyjny w latach 2015-2019	26
Tabela 8 Świadczenie alimentacyjne w latach 2015-2019	27
Tabela 9 Liczba osób uzależnionych według sołectwa w latach 2015-2019	28
Tabela 10 Liczba Niebieskich Kart w poszczególnych sołectwach w latach 2015-2019	29
Tabela 11 Struktura dochodów Gminy Świeszyno w latach 2017-2019	30
Tabela 12 Analiza SWOT	36
Tabela 13 Powiązanie celów strategicznych SRPS z innymi dokumentami strategicznymi Gminy Świeszyno.....	38
Tabela 14 Kierunki interwencji w kontekście założonych celów strategicznych i operacyjnych	41
Tabela 15 Wartości wskaźników ogólnych realizacji zaplanowanych działań	47

Spis wykresów:

Wykres 1 Liczba ludności w latach 2015 – 2019	8
Wykres 2 Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2015 – 2019	9
Wykres 3 Liczba mieszkańców Gminy Świeszyno w poszczególnych sołectwach w 2019	10
Wykres 4 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach w latach 2015-2019	10
Wykres 5 Liczba zameldowań i wymeldowań oraz saldo migracji w Gminie Świeszyno	11
Wykres 6 Poziom bezrobocia w latach 2015 – 2019	12
Wykres 7 Liczba bezrobotnych i wskaźnik bezrobocia w gminach powiatu koszalińskiego w 2019	12
Wykres 8 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Świeszyno w latach 2015 – 2019	13
Wykres 9 Liczba bezrobotnych z grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2015 - 2019	14
Wykres 10 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji zgodnie z działem	49

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
ŚWIESZYNO NA LATA 2021 – 2030**

2B rocznego sprawozdania resortowego w wybranych jednostkach organizacyjnych	16
Wykres 11 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach	17
Wykres 12 Liczba zasiłków wypłacanych w latach 2015-2019	18
Wykres 13 Liczba przyznanych zasiłków stałych, okresowych i celowych w latach 2015-2019 w poszczególnych sołectwach	18
Wykres 14 Powody udzielania pomocy społecznej w latach 2015-2019 w poszczególnych sołectwach	19
Wykres 15 Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej w latach 2015-2019	22
Wykres 16 Kwota wypłacanych świadczeń wychowawczych w Gminie Świeszyno	23
Wykres 17 Liczba pracujących na 1000 mieszkańców w Gminie Świeszyno w latach 2015 – 2019	32
Wykres 18 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2015-2019	32
Spis zdjęć:	
Zdjęcie 1 Spływ kajakowy rzeką Radew	6
Zdjęcie 2 Kościół gotycki pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Konikowie	7

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Strategia pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa i wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.